

21. gada-gahjums.

Rakfa ar peefuhthifchannu
par pafsi:
par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Rakfa bei peefuhthifchannas
Rihgā:
par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Mahj. w. teel ifdohfts feft-
deenahm no p. 12 fahfoht

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneeks un apgahdatajās.

Mahjas weefis isnahf ween reis pa nedeku.

Rakfa
par fludinafchannu:
par weenas fleijas smaltu
ratstu (Petit)-rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, rakfa 10 kap.

Redakcija un ekfpedicija
Rihgā,

Ernst Plates bilfchu- un
grahmatu-brulatawā pee
Pehtera bafnizās.

N. 44.

Sestdeena 30. Oktober.

1876.

Reditojs.

Sannatāhs fīnās. Telegrafa fīnās.
Gefchfemes fīnās. No Rihgās: gubernatora iffludinafchana. No
Kr. Enfelinas: pirmee fneegi. No Jelgawas: tehjas nams. No Kursemes:
floblotaju fapulze. No Kabiles: fahfiba. No Pehterburgas: Turzijas
wehstneeka fīnojums. No Eberfones: kara-firgu zena.
Ubrfemes fīnās. No Franzijas: Turzijas leeta. No Londres: ne-
laimigs notikums. No Italijas: Antonelli miris. No Konftantinopelē:
dumppofchana. No Rumunijas: ifturefchana. No Bulgarijas: breefmu
darbi. No Serbijas: kauschanahs. No Turzijas: wifpahriga buhfhana.
Pahr fchihdeem. Sīkft notikumi. Sina pahr uffauktem.
Peelikumā: Dari pareift un nebihstees ne no weena. Graudi un feedi.

Sannatāhs fīnās.

No Rihgās. Schini nedelā mums radees seemas laiks. Lai gan fneega naw dauds, temehr jaw ar kamanahm brauz. Raktim falfst 5 lihds 6 grahdi un ja pee tahda fala paleef, tad drihf jauafhahm kahjahm warehs pa Daugawu ftaigahf.

No Zehfīn. Seema jaw tuwojahs, laiks paleef aukstaks. Pirmāis fneegs fīniga 18. Oktober. 17. un 18. Oktober mehš Zehfu Latweefchi peedfihwojam atkal to preeku, ka teaters tika fpehlehts un prohti 17. Oktober tahs lugas: „Zerturtāis bauflis,” pahrzehlums no wahzu walodas, un „A un B,” original fkatu luga if tautas dshwes. Pehz teatera bija weefigs wakars. 18. Oktober tika fpehlehts: „Apafsch bum-beeru kohfa,” dseefmu luga, pahrzehlums no wahzu walodas un „Wifs nau felts kas fpihd,” original luga no Kalnina. Pahr fcheem diwi jautreem wakareem mums firfnigi japateizahs muhfū dahmu beedribai, kas ar wifseem fpehlekem puhlejahs un teateri ifrihkoja.

K. Matscherneeks.

No Pehterburgas. Rā „Wald. wehft.” fīno, tad muhfū augfts lungš un Keifars tai 26tā Oktoberi pulkften 2 no Livodijas aifbrauzis.

— Pehterburgā fals turahs. If Ladogas efera dauds le-
dus teel eedfihfs Newas upē. Ja laiks tahds paleef, tad
lugofchana drihf beigfees.

No Mafkawās. Pahr Strufsbergu, to leelo naudas-wihru un tā nofaukto dsefšezelu kehniu, kas ar dauds milioneem rublu krite bankrotē, tā tas awifchu lafitajeem wehl buhs aminams, — pahr Strufsbergu tika Mafkawā westa gara prozeje, kas nu ir beigta. Teefas tahdu fpreedumu fpreedufchas, ka Strufsberge, fawas kahrtas teefibas faudejis, aifjuhtams uf Sibiriju preefch nomeschana. Kamehr Strufsberga prozeje nebija beigta, tad wehl dohmas fchfihrahs, tā ka leelas deribas tika deretas, waj teefas Strufsbergu atfihfchoht par wainigu waj ne.

No Wihnes. Kahda tureenas awife pahr Turzijas leetu rakftidama jafa, ka zaur Kreewijas preefchlikuma peenemfchannu pameers fahwoht uf drohfscha pamata un tamdeht ari ne-efohf jobaidahs, ka fchini seemā ifzelfchotees karfch. Turklaht ari warohf to zeribu tureht, ka leelwalftim ifdohfchotees meeru nodibinahf. — Pa telegrafu atnahfufe fīna, ka konferenze (kas pahrfpreedihš Turzijas leetu) jawu fehdeefchannu turefchoht Konftantinopelē. Pahr konferenzes programu (kas pahrfpreeschams) leelwalftis wehl naw weenojufchahs.

No Turzijas. Lai gan pameers uf diweem mehnefcheem peenemts un ar tahdu nodohmu, lai waretu pehz pameera beigfchanahs meeru nodibinahf, tad tomehr wehl daschadas dohmu farpibas war rastees, kas meera noderefchannu war ifjauht. Tika fīnohts, ka leelwalftu weetneeki noturefchoht Konftantinopelē konferenzi. Nu newar fīnoht, kahdus preefchlikumus katrs weetneeks no fawas waldbas lihš preefcha un jif tahfu fchee preefchlikumi jawā fārpā fahfhofinafees. Katra walfts grib fawus ihpafchus labumus eewehroht, tā par peemehru Anglija un Austrija, un zaur tam nu war farpiba rastees. Kreewija, kas Turzijas leetā ne uf kahdu wifī naw raudfijufehs pehz fawa labuma, tika ruhpejahs par křiftigeem Turku pawalftneekem, lai wini nahktu pee zilweku pilnigahm teefbahm un tiftu atfwabinati no Turku pahrestibas un war-mahzibas; Kreewija aptureja Turku-Serbu karu, lai wairaf afinīs netiftu ifleetas, wina Turzijas waldbu pee pameera peenemfchanas tā fahfoht peefpeeda un wifū dara, lai meers tiftu Giropā ufsturehts.

Telegrafa fīnās.

No Berlines tai 28. Oktober. Walfts fapulze peenehmufe faftahdijumu pahr walfts-ifdohfchannahm nn eenemfchannahm. — Tahs fīnās ifrahdahs par pateefahm, ka Tschernajewa weetā pahr Serbu kara-fpehla wirswadoni paliks Horwatowitfch. (Tschernajews no Serbijas aifbraudams fajijis, ka zaur pameera peenemfchannu Turzijas leeta naw beigta, bet wehl leelas leetas gaidamas.)

No Semlinas tai 27. Oktober. Tee no Deligrades atnahfufchi Kreewu fawwatneeki pa dalai ees atpakal uf jawu dšimteni, pa dalai peedalifees pee referwes pulkeem. Pee ifrihofchanas uf karu teel ftrahdahs. Politikas wihri fpreesch ka politikas buhfhana (Turzijas leetā) arweenu wairaf farschgejahs. Netiz ka meeru panahfchoht.

Ceĥšjemes ņinas.

No Mihgaš. Wiðšemes gubernatora kungs zaur „Wiðš. gub. awiŝejm“ dara ņinamu: 1) ka preekŝ ņirgeem, kaš kara-laiķa no Wiðšemes buhtu jadohd armijai, tai 23ŝĥā Sep-temberi Wiŝangŝtafi ŝĥahdaš zenāš apŝiprinatāš: par jaht-neeku (kawalerijas) ņirgu 130 rubl., par leelgabalneeku (ar-tilerijas) ņirgu 180 rubl., par I. ŝĥĥiras weŝuma ņirga 120 rublu un par II. ŝĥĥiras 80 rubl. 2) ka par ņirgeem, kaš armijai patwatigi teek peedahwati, wehl teek peekŝkaititas 20 procentes klahť. 3) ka par ņirgu neŝtahdiŝĥanu preekŝĥā no-teiķtōš ņantonōš un terminōš teek noteiķta ķa ŝtrahpe aug-ŝtaķaš zenāš dubulta maķsa (prohti 360 rubl.)

— Katolu baŝniķā pehdeķā laiķā diwi ŝĥiħdeetes ir peeneh-muŝĥaš katolu tiķibu: 17tā Oktoberi kriŝtija weenu jaunu nepreķetu ŝĥiħdeeti, un 24tā Oktoberi weenu ņeewu ar diwi beħrneem.

— Ķā ŝĥeķeenāš Kreewu awiŝes („Риж. Вѣст.“) ņino, tad Kreeweem eŝoht zeribaš dabuht ņawu paŝĥu teatera namu.

No Krohna-Enŝelinaš. Pee mums jaw pirms ņeegi ņanahķa tai 18tā Oktoberi, bet ohtrā deenā atķal noķuķa. Bet tagad no 21ma Oktobera ņmuķš ķeta laiķš ņaķlahš, jo ņneegš paŝtahw un mehreni ņaķŝt. Blauwaš Eduardaš.

No Jelgawaš. Preekŝ Ķurŝemes gubernijas zaur Wiŝ-angŝtafo pawehli ir ŝĥahdaš zenāš apŝiprinatāš preekŝ ņir-geem, kaš kara-laiķā buhtu jadohd armijai: par leelgabalneeku (artilērijas) ņirgu 150 rubl., par I. ŝĥĥiras weŝumu ņirgu 100 rubl. un par II. ŝĥĥiras weŝumu ņirgu 65 rubl. Ķaš tahduš ņirguš patwatigi nodohd, tee dabuħn 20 procentes klahť pee minetahš maķsaš. — Ķā awiŝes laŝam, tad preekŝ Jelgawaš komandaš ņaldateem ir eetaiŝiķtš tehķaš namš ķeb tehķuħŝis, lai teem praķtš maŝaki neŝtoħš uŝ ķiteem dŝĥreeneem.

— Muħŝu augŝtš kungs un Ķeiŝars ir ar ņudraba medaku ar to wirŝrakŝtu: „par uŝiķtibu,“ neķama pee Stanislawa bantes, apdahwinajitš toħš paķaŝta weķaloħš: Ķahni ŝĥwi-deru no Wiļķeš, Anŝu baronu no Greeŝaš, Ķ. Ķeiŝenu no Luŝibergaš un Ķriķi Drawneeku no Ŭrlawaš.

No Ķurŝemes. Ķā „Mit. Ztg.“ ņino, tad tai 29tā Sep-temberi tika Bliħdenes mahķitaja muħŝa ņem ŝĥulrahta Bōtt-ĥer ķ. wadiŝĥanaš notureta wiŝpahrigaš Ķurŝemes ņĥohlo-taju konferenķes komiteķaš ņehdeŝĥana. Wiŝi komiteķā eeweh-letee 8 ņĥohlotaji bija atmahķuŝĥi. Wiŝu pirms ŝĥulrahta kungs rakŝtu no laukŝohlu wirŝwaldibaš preekŝĥā laŝija, ķurā winam bija uŝdoħtš, lai winŝĥ ar eewehłoto komiteķu toħpā noķaloħt: 1) kurŝĥ buhtu taš labakais laiķš, tad wiŝ-pahriga laukŝohłotaju konferenķe buhtu noturama, un 2) pro-gramu preekŝ konferenķes ņaŝtahdiħt. Komiteķa weenpraķtigi ņawaš doħmaš iŝķajija, ķa ŝĥiħi Ķadā daŝĥadu kaweklu deħť newaroħť ņĥohłotaju ņapulķi notureħť. Taš labakais laiķš un ta derigaka weeta preekŝ ņapulķeš notureŝĥanaš buhtu, ta tika noŝpreeŝtš, 28taiš un 29taiš Ķuni nahķoŝĥā Ķadā Jelgawa. No teem peeteiķteem konferenķeš darbeem tika pee-nemti aŝtoni. Beŝ ŝĥeem jaw peeteiķteem darbeem ķeb rak-ŝteem noŝpreeda wehl ŝĥahduš ņaŝtahdiħť: weenu rakŝtu pahť to, uŝ ķahdu wiŝi buhtu noturamaš maŝakaš ķeb draudŝes konferenķeš, pee ķurāħm wiŝi ņĥohłotaji wateku peedalitees un ohtru rakŝtu uŝreħmaħš ņaŝtahdiħť Ķ. Dūnšberģa kungs, prohti ŝĥiħ rakŝtš buħš katalogš (rahđitajš) pahť derigahm (Ķatwee-ŝĥu) Ķrahmataħm. Beigāš tika pahťpreeŝtš pahť derigahm

ņĥohlaš Ķrahmataħm, pahť jauneem ņĥohlaš ruķteem un ķa tee buhtu rakŝtami u. t. pr. Pahť tagadeķu Ķatweeŝĥu rakŝtibaš (ortograŝijas) buħŝĥanu runadamaš ŝĥulrahta kungs paŝinoķa, ķa ņĥohlu wirŝwaldiba apneħmuŝeħš, ŝĥiħi leetā pawehli iŝ-laiŝť, pee ķurāš ņĥohlahm buħš Ķaturahš. Dubultneeku at-meŝĥana ir peenemta, h par Ķaruma-ŝiħmi paturamaš, ķa taš tagad taniš labakōš Ķatweeŝĥu rakŝtōš atroħdamaš. Wiŝaš rakŝtibaš (ortograŝijas) juŝĥĥanaš tiŝŝoħť aiŝleegtaš, jo ņĥoh-lahm nepeenahķahš ar wiŝadahm eedohmahm ortograŝijas leetā nopuhletees un ņĥohlaš beħrnūš apjuŝĥĥana eewest, bet wai-jaga pa wezu ķetu eet. Wiŝi klahťbuħdamee ņĥohłotaji pee-ķrita rakŝtibaš leetā ŝĥulrahta kunga doħmahm.

No Ķabileš. Ķilweķam daŝĥu reiŝ uŝbruħť ņiħdeħŝti ķeb nelaine tahđōš briħŝĥōš, ķur winŝĥ to wiŝmaŝak doħmaja un teek tā zaur winu negaiditu un neŝinamu nahķŝĥĥanu pahť-ŝteigť. Tahda beħđiga pahťŝteigŝĥana bij nule Ķabileš Ķa-lu-muiŝĥaš arendaterim Ķahme ķ. ja-peedŝiħwo. 11tā Oktober ŝĥ. g. winĥ bij pee ķahda nahburga ņaimneeka aiŝbrauķis weeŝōš, kaš ņawaš ņelta-ķaŝaš ņweħťija. Ķā doħmajamaš, winŝĥ to deenu preeķigi pawadiķa; bet ap puŝnakti mahķāš brauķoħť ņaķaidiķa winu apbeħdinadama eewehroŝĥana. Ķawa Ķutamā ķambari ee-eedamaš winŝĥ briħnodamees pamana, ķa winam aukŝtš weħŝĥ zaur wateķeem loħķeem pretim nahť. It ķa ķahđš winam to buhtu pateiķis, eeŝĥauķahš winam ņawadaš doħmaš praħťā un winŝĥ Ķrahbĝta tumŝĥā iŝtabā pee ņawa ŝķapķa; un to winŝĥ atroħd! Ķķapķa durwiš wakam, lai Ķan winŝĥ ņin, ķa ŝĥo ŝķapi winŝĥ nelad wa-lam ne-aŝtahķ un atŝķehķu arweenu pee ņewim neķa. Ķweķi aiŝdeđŝinajis winŝĥ nu labi apŝķataħš un redš, ķa winŝĥ zaur bleħŝĥu nedarbu apŝaķtš. Ķķapis bij ar muħķiħŝeri attaiŝiķtš un Ķluŝĥi apŝaķtš. Ķaķli bij zaur loħķu iŝtabā eelapħuŝĥi un daŝĥadaš leetāš un dreħbes noħeħmuŝĥi, weħťtiba pahťi par 200 rub. ņud. Ķarķ tahm daŝĥadahm ņaķtahm leetahm atradaħš ari weena dubultŝtoħbra ŝlinte, 32 rub. weħťta un ķahđi 80 rub. ņķaidrā nauda. Ķaķli liħđš ŝĥim wehl naw peenahķti. Ķai Deewš doħtu, ķa bleħŝĥuš driħi roħķā dabuķu.

J. Wallrath.

No Pehťerburgaš. Ķā ķahda tureenas awiŝe dabuķuŝe ņinaħť, tad muħŝu augŝta Ķeiŝara braħtiš leelŝiķtš Ķiķolai Ķiķolajewiķĥ tai 20tā ķeb 21mā Oktoberi no Ķiwadiķaš uŝ Pehťerburgu aiŝbrauķŝoħť un tur iħŝā laiķā uŝtureķees atķal brauķŝoħť atpakaķ uŝ Ķiwadiķu. — Ķa pate awiŝe ņino, ķa Ķahķu troħna maħťneekš Ķriedriķ Wiħelhm buħŝoħť jaun-peedŝimuŝĥam leelŝiķta Wiħdimira Ķleķŝandrowiķĥĥa deħlam par ķruŝteħwu.

— Bija tahš ņinaš iŝpauŝtaš, ķa Ķurķi peķķ pameera pee-nemŝĥanaš eŝoħť peeķuš ņawanĶotus wirŝneekūš ar ņalmeem aptinuŝĥi un tad ņadeđŝinajuŝĥi. Uŝ tam ņiħmeķotees no Ķurķijaš weħťneeka puŝes ŝĥahđš rakŝtš preekŝ iŝŝinoŝĥanaš Ķahķu „Pehťerburgaš awiŝe“ peeŝuħtiķtš: „Daŝĥaš Pehťer-burgaš awiŝes beidŝamaš deenāš paņneeguŝĥaš telegramu iŝ Semlīnaš, ķurā tika ņinoħťš, ķa Ķurķu ņaldati peeķuš ņawan-Ķotus un eewainotus wirŝneekūš ar ņalmeem aptinuŝĥi un toħš tad dŝiħwuš ņadeđŝinajuŝĥi. No Ķurķijaš Ķeiŝara weħť-neeka puŝes teek iŝķķaidroħťš, ķa minetaš ņinaš naw pateŝŝaš.“

No Ķerŝoneš. Ķā Kreewu awiŝe „Рыск. Ив.“ dabu-ķuķuŝe ņinaħť, tad troħniš, ja ņirģi tiķtu preekŝ ķara-deenāŝta nemti, maķŝaŝoħť ŝĥahdaš zenāš par nemteem ņirgeem un prohti Ķerŝoneš guberniķā: par jahtneeku ņirgu 125 rubl.,

par leelgabalneeku sirgu 120 rubl., par pirmas sčkiras wesuma sirgu 80 rubl. un par ohtras sčkiras wesuma sirgu 50 rubl.

Ahrsemes sinas.

Ro Franzijas. Kā zitu waldibu un walsts šapulžēs, tā ari Franzijas weetneeku šapulžē tika peemineta Turzijas leeta. Tai 22trā Oktoberi ahrigu leetu ministeris, herzogs Dekahs (Decazes), weetneeku šapulžē dewa sčahdu issklaidroššanu, sčimejotees uš Turzijas leetu. Muhsu ahriga politika ir aprohbesčota no walsts labuma un wajadšibas. Meers ir muhsu pirma un leelaka wajadšiba. Pee sčahdas pahrleezinasčanas mehš efam nepahrgrošami un nenowehtsčami turejusčees. Meers Franzijai atļauj wajadšigohs pahrgrošijumus isdariht un pahrzeestus nelaimes notikumus pahrleaboht. Meers ir tas, ko Frantschu tauta pate few isredsejuse un wehlejusčes. Mehš waram fajiht, ka muhsu seme pilnigi uš meeru palaisdamahš, nodohmajuse usfahkt leelu zihniščanohs ar zitahm walstim uš meera-darbu lauta (prohti zaur pašawles leetu istahdi Parihšē) un tahdā sinā mehš sčim nodohmam bijam palihdšigi un tamdeht Franzija zil sčehdama puhlejusčes starp zitahm walstim meeru uštureht. Ne uš kahdu wihši newareja sčaubitees, ka Franzija weenteesigi pehz meera nebuhtu zentusehs un nebuhtu no wišahm kildahm attahktu turejusčes, sinams pee tam arweenu eewehrodama křištigo lauschu likteni Turzijā un par winu atweeglinasčanu gahdabama. Tas tagad noslehgtais pameers ir kreetnis sohlis uš meera nolihgššanu. Tilt lihds kā wišpahriga politikas buhsčhana to atļaus, tad weetneeku šapulžei tiks wiši raksti preekščā likti, ko Franzijas waldiba ar zitahm waldibahm Turzijas leetā šaralstijusehs. Ši sčhem nupat mineteem rakštem buhs šklaidri redšams, ka Franzija zitu walstu starpā deesgan eewehrojānu weetu eenehmuse un wišur šawu labumu drohsčhi aistahwejuse. Ja nu tomeht Franzijai negaidoht kahdas politikas juhsčanas notikohs, tad tatschu Franzija no šaweem meera zenteeneem ne-atsajisees. Weetneeku šapulže war buht pahrleezinata, ka Franzija kara-buhsčana zitu leetu deht ne-eemaišisees, jo wina to tilai tad daritu, kad winas pašas labums un drohsčhiba tiktū aiskarta. Tilt dauds is herzoga Dekahja runas. Ši tahš un redšams, ka Franzijas ahriga politika iseel uš meera uštureššanu, bet ihpāšchi uš tam, lai meers Franzijai pašai netiktu trauzehts.

Ro Londones teel sinohts pahr kahdu breešmigu atgadijumu, kas tureenas Drurijlane-teateri notika. Rahds mašchinists, wahrdā Williams Kobb, nosaga kahdu gabalu šosfora, kas preekšč škunstigahm ugunim bij nolikts, un eebahša to ašotā aifawas westes. Kad teatera israhdiššana jaw bija uš beigahm, tad winšč pamanija štipras šahpes: tahš bija zehlušchahš no šosfora, kas pee drehbehm behršdamees bija šahzis degt. Weenā azu-mirkli šosfors bija drehbes ašdedšinajis. Nelaimigais Williams šahla kleeht un wina beedri, palihgā peessteigusčees, to ar dekeem aplahja, bet leesmas nespehja apflahpeht. Williama meefas dega tšchubššedamas silās leesmās kā tauki, kas uguni pil. Beesi lwehpi un fmirdošchi twaili gandrihs aplahpeja akteerus, kas palihgā bija peessteigusčees. Ne-ilgi nelaimigais sčehja bihut, bet garu leelakās mohkās ilaida. Kad degššana bija mitejusčes, tad redseja, zil breešmigi Williama meefas bija opdeguščas.

Ro Wihnes. Kā tureenas politikas wihri isdriusčhi, tad

Turku waldiba tamdeht wilzinajusehs ar pameera peenemššanu, lai šawus kara-pulkus lihds tam buhtu warejuse tahlakā preekšē (Serbu) seme eedabuht un Abduls-Kerims-Pašcha tilt tahktu uš preekšču tikt, ka lai waretu eekšč Deligrades un Aleksinazes seemas kohrtelōs nomeštees. Zaur sčahdu Turzijas ištuseščanohs waretu rakšees daschadi kawekli pee pameera nolihgumu tahlakas nošajisčanas.

Ro Italijas. Tai 26tā Oktoberi atnahza pa telegrafu ta šina, ka kardinals Antonelli, pahwesta laba rohla (gandrihs waretu fajiht: galwa), nomiris šawā 71mā dšihwes gadā. Šchi wihra darbosčanohs paliks eewehrojama neween Itālijās, bet ari wišu křištigu lauschu wehturei (laiku šahsteem), tamdeht ari par winu kahdu wahrdū sčē peesšimešim. Antonelli ir no semas šahrtas, wina tehws bija malkas-zirtejs un wina tehwa-brahlis un tehwa-tehws bija laupitaji. Ar leelahm gara dahwanahm un gaischu prahtu no dabas apdahwinohšs Antonelli drihs pee augsta gohda tika. Šaw 1841mā gadā (winšč toreis bija 35 gadus wezs) winšč bija tizis par walsts sekreteera weetneeku pahwesta walsts eekščkigu leetu ministerijā. Ne-ilgi pehz tam, kad pahwests Pius nahza uš pahwesta trohna, Antonelli 1847tā gadā tika ezeltš kardinalu šahrtā. No sčhi laika šahtoht Antonelli'am bija leela eespehja neween uš pahwestu pašchu, bet ari uš wišu pahwesta politikas gahjeenu. Gešahkumā pahwests šahla tautas- un brihwprahtibas-garā waldiht un Antonelli wadija sčohs wadiščanas darbus, zaur ko winšč pee Itālijas tautas nahza pee leela gohda un šlawas. Winšč tapat kā pahwests bija Austrijas eenaidneeks un wiša wina zensčanohs uš tam isgahja, lai Itāliju waretu no Austrijas atšwabinaht un pahwesta waldibu pahr Itāliju Austrijas weetā ezelt. Kad pahwesta waldiba bija šrahdajuse tautas- un brihwprahtibas-garā, tad wina to tilt bija darijuse, lai waretu pee leelakas waras Itālijā nahkt, jo sčahdus brihwprahtigohs un tautibas zenteenus (ja wara bija panahkta) wareja katru brihdi atmešt. Šjehlahš 1848ta gada dumpis. Pahwests aishēga uš Gaetu, bet Antonelli palika pahwesta padohma dewejs; atweda pahwestu atpakal uš Rohnu un bija tas weenigais wihrs, kas pahwesta waldibas politikas leetu tureja šawā rohkā. Šchis politikas zensčanohs bija ta, ka lai pahwesta waldibu waretu pahri par pahwesta walsti (toreis pahwests waldija pahr leelu semes gabalu Itālijā) isplatihkt tahlakū pahr wišu Itāliju. Rohmas pilšfehja lihds ar pahwestu tika no Franzijas šaldateem apšargata. Antonelli'am sčahda apšargasčhana nebija pa prahtam, tomeht winšč to šinaja šaweem zenteeneem par labu isleetaht, un kameht pahwesta laiziga walsts arweenu wairal nelahrtibā un nabadšibā nogrima, tameht Antonelli raudšija pahwesta garigu waldibu arweenu augštali pazelt. (Šil tahktu Antonelli šawu mehrki panahzis, to peerahda ta buhsčhana, ka wehlah pahwests tika atšihšs par nemaldigu un ka tika islawis nemaldibas haušlis). Antonelli'a zensčanohs, pahwesta laizigu waldibu pawairoht, ne-isdewahš; jo tee brihwprahtigee tautibas zenteeni, zaur kureem pahwests un Antonelli bija Itālijā pee leela gohda un šlawas nahkusch tagad bija pahragahjusčhi zitu wihru rohkā, prohti, ko wihru rohkā, kas šrahdaja preekšč Itālijas atšwabinasčanas un šaweenoščanas un teem ari isdewahš Itāliju atšwabinaht un šaweenoht, bet ne wis sem pahwesta wirswaldibas, bet sem Sardinijas kēhnija Wiktora Emanuela, kas wehl tagad pahr Itāliju walda. Antonelli dabuja preekšč šaweem zenteeneem

peedfihwoht gruhtus laikus, winam, kas bija ar wifseem fpehkeem strahdajis preefch pahwesta laizigas waldbibas pawairofchanas, winam bija Jareds, ka pahwestis pawifam fawu laizigu waldbibu un walsti pafaudejā. Bet winfch nebija tas wihrs, kas no reis eefahkta zeta noklihdā; winfch fawds zenteendōs palika nepahrgrohsams un tā tad strahdaja preefch pahwesta garigas wirswaldbibas, tam nemaldibu peeſchirdams. Waj pahwesta waldbiba zaur Antonelli'a puhlineem (zaur pahwesta nemaldibas panahſchānu) ſtipraku pamatu dabuſe, to newar teikt, drihsal jafaka, ka zaur tam pahwesta wara palikuſe neſtipraka; bet to gohdu newar Antonelli'am leegt, ka winfch 30 gadus ar leelu gudribu un iſweizibu nepeekufdamōs preefch pahwesta waldbibas strahdajis. Gan iſti tikai darba augli ſtrahdneekam pateefu gohdu peeſchir, tad tomehr ari treetnai ſtrahdāſchānai naw gohds leedsams.

No Konſtantinopelē. Kā no tureenās teel ſinohts, tad Konſtantinopelē ir peenahſuſchi weenu ſlepenu ſabeedribu, kurai ſchahds nodohms bijis: prohti ſlepenas beedribas lohzekti jeb ſaſwehrinatee bija nodohmajufchi, ſultana Abdula Medſchida ſamiliju iſuhzinahht un ja miniſteri ſchim nodohmam nepeebeedrotōhs, tad ari tohs nonahweht. Pee ſchihōs ſabeedribas peedereja dauds Turku augſtmani. Wiſi ſchihōs beedribas lohzekti, kas tika ſakerti, ir aiſſubhtiti uſ tahm pee Turzijas peederigahm ſalahm, kur wini tiks tureti un warbuht ari pee ſtrahpes darbeem likti. Kad tee buhs iſſubhtiti, tad ſahlſees pahrlauſiſchāna, lai pilnigi waretu iſſinahht dumpineeku (ſlepenas ſabeedribas lohzektu) ſklaitu un wiau nodohmu. Beſ ſchihōs ſlepenas ſabeedribas ir peenahſuſchi wehl zitu ſlepenu rihoſchānohs, prohti tahdu: ſultaneene Walide (bijuſcha ſultana Murada V. mahte) bija tahdas walodas iſplahhtijufe, ka winas dehlō Murads deenu no deenas paleekoht wefelaks tillab ſawds meefas- kā ari gara-ſpehlōs. Schahs walodas wina bija likufe iſplahhtihht teem, kas to brihdi pee Murada atradahs. Schee walodu iſplahhtitaji tika zeeti ſanemti un lai zaur tahdahm aplamahm walodahm ne-iſjeltōhs ne-lahdas juſſchānas, tad tika no waldbibas iſſludinahhts, ka bijuſchais ſultans Murads no trohna nozelts. Beſ tam wehl notika uſbrufſchāna uſ leelweſihru, prohti tai brihdi, kad winfch no walſis padohmes iſgahja, winam uſbruka diwi wihri; weens no teem iſwilka rewolweri un ar to ſchahwa uſ leelweſihru, bet tai paſchā brihdi tika ſlepkawas ſakerti. Kamdeht leelwiſihru gribejuſchi nonahweht, kas ſchim brihſcham naw ſklaidri ſinams, bet tā leelahs, tad laikam Bez-Turku partija buhs ſlepkawas ſuhhtijufe. Schee trihs atgadijumi peerahda, ka beſ kara-buhſchānas ari eelſchligi nemeeri un rihoſchānāhs Konſtantinopelē iſzehluſchees, kas waldbai deefgan galwas grohſiſchānas dara.

No Rumelijas. Kā no Bukareſtes teel ſinohts, tad Rumelijas firſts Kahrliſ ſawā trohna-runā, ſihmedamees uſ Turzijas leetu, fajijis: Muhſu (prohti Rumelijas) fatiſchānāhs ar zitahm walſtim ir ta labaka. No leelwalſtim teekam paſkubinati, kara-leetā ne-eemaiſitees, tā to lihds ſchim Rumelijas waldbiba darijuſe. Ari Turku waldbiba leelahs to atſinufe un neleeds muhſu taiſnus praſijumus. Katra deena mums no jauna apleezina, leelwalſtis tura labu prahtu uſ Rumeliju un tā tad waram zereht, ja breefmas muhſu walſtei uſbruktu un mehs ar ſaweem paſchu ſpehkeem neſpehtum tahs pahwareht, tad leelwalſtis par tam gahdahs, ka Rumelijas roh-

beſchas neteel pamafinatās un Rumeneefchu kautās teefibas neteel apſpeetas. Bet waram zereht, ka drihs meeru Turzijas leetā peedfihwoſim, un par meeru tad waram pateiktees leelwalſtim.

No Bulgarijas. Pah Turku breefmu darbeem Bulgarijā jaw wairaf reifu tikam ſinojuſchi un ari tas buhs laſtajeem wehl atminams, ka no Anglijas tika ſuhhtihht Baring k., kas lai breefmu darbus iſmekletu. Turzijas waldbiba ari wairaf reifu ſohlijufe, breefmu darbu daritajus ſtingri ſohdihht, bet tā Turzijas waldbiba ſawu ſohliſchānu iſpildijufe, to peerahda kahds Londones awiſchu ſinotajs, kas tā rakſta: „Baring k. ir iſ Bulgarijas uſ Konſtantinopeli atnahjis un ir pahleezinajees, ka winfch neko neſpehjoht iſdarihht. Tas leelakais wainineeks, Scheſket-Paſcha, wehl naw ſanemts zeeti, lai no Turku puſes tas tika ſinohts. Scheſket-Paſcha ſklaidri iſjaka, ka winfch wifus breefmu darbus efoht uſ waldbibas pawehli iſdarijis un tamdeht newarohht winu ne pee kahdas atbildeſchānas ſaukt. Lihds ſchim ari teefcham neweens Paſchi-Bozuks naw tizis noteefahhts; Scheſket-Paſcha iſjaka, ka winfch Datar-Baſardſku un 7 zitus zeemus uſ Abdula-Kerima pawehli, pah lo winam rakſts rohlā efoht, nopohſtijis, un ja wajagoht, tad winfch mineto rakſtu uſrahdiſchoht. Leelweſihrs uſaizinjaja Haidaru-Effendi, lai tas Scheſketam Paſcham par labu noleekoht leezibu. Haidars fajija, ka winfch tikai tahdu leezibu warohht doht, kas ne-efohht preti pateefibai. Baring kungs iſjaka tahdas dohmas, ka no tagadejahm Turku teefahm nelahdu taiſnibu newarohht preefch kriſtigeem ſagaidihht. Schihōs dohmas winfch ari ſinamas darijis Auglijas weefneekam Konſtantinopelē.“ Tē atkal jauns peerahdijums, zil maſ war uſ Turzijas apſohliſchānu patantees, un pareiſa bija ta pagehreſchāna, tamehr kara-pulkus Turku kriſtigās pawalſtēs eelikt, lihds Turki apſohlitahs pahrgrohſiſchānas naw iſdarijufchi.

No Serbijas. Pah beidsama laika notikumēem runajoht kahdu laiku ja-atsahl atpakat, lai wiſpahrigu ſinu waretu ſaſtahdihht. Winu ſeſtdeenu tai 16tā Oktoberi generalim Ignatjewam bija ſarunaſchānāhs ar ſultānu pahre pameeru. Klahtakas ſinas pahre ſcho ſarunu naw ſinamas, bet tik dauds gan ſina, ka ſultans pa leelakai datai bijis ar preeſchlikumeem armeeru, tikai wehl wajadſeja pahre daſchahm punktehū ihpaſchi pahrepreest. Tē uſ kara lauka atgadijahs kahds notikums, kas meerigu apſpreefchānu iſjauza un pameera noſlehgſchānu pawezinjaja, prohti Djunis, ſchi tik ſwariga weeta preefch Serbijas, nahza Turku rohlā. Gan preefch tam Turki bija 7 deenu kauſchānā daſchu labumu panahſuſchi, tad tomehr nedohmaja, ka Turki dabuſchoht Djuniſu. Diwpadſmit ſtundas Serbi ar leelu duhſchibu preti turejahs, bet tad wineem wajadſeja atlahptees un tai 18tā Oktoberi wini pafaudejā Djuniſu. Zaur to wiſa Serbu kara-pulku lihnija nahza wahrigā buhſchānā un iſbihſchānāhs ſagrahba karotajus, jo nebija dauds jaſchāubahs, ka wirsrohku dabujis Kerim-Paſcha raudſiſchoht uſ Eſchupriju tikt, zaur lo wiſa Serbija paliktu atklahta Turku uſbrufſchānai. Schi buhſchāna paſklubinjaja Serbijas firſtu palihdſeſchānas deht uſ Liwadiju (pee Kreewijas waldbibas) ſuhhtihht un Kreewija noſuhhtija ſawu nepahrgrohsamu preeſchlikumu jeb praſijumu (ultimatum), uſ kuru Turzijas waldbai bija diwu deenu (48 ſtundu) laika ja-atbild, waj peenem jeb ne. Scho ihſu laiku nu Kerim-Paſcha gribeja preefch tahlakas uſwareſchānas iſleetohht un tamdeht Krufchewazei un Aleſſinazei uſbruka un jaw 19tā Oktoberi atnahza pa telegrafu ta ſina, ka Aleſſinaze no Tur-

keem ar sturmi tikuse uswareta. Schi fina, kà to wehlaſ dabuja ſinaht, nebija riktiga, jo Serbu kara-wadoni atſihdami, ka Alekſinazi newareſchoht aiſtahnweht pret Turku leelu pulku, to beſ aiſtahnweſchanaſ atſtahnja Turkeem. Lai nu gan Turki Alekſinazi nebija ar ſturmi nehmuſchi, tomehr Alekſinaze bija tagad Turku warà un Serbija bija ſaudejuſe tohti ſwarigu weetu, un kà rahdahs, tad Turki Alekſinaze turehs ſeemas kohrtelus. Schis atgadijums ari par deesgan ſwarigu tika atſihts. Bet tahtlafi tomehr Turki ne-ee drohſchinajahs pret uſwareteem Serbeem eet. Kruschewaze un Deligrade tika no Serbeem wehl aiſtahnwetahs un lai gan no Turku puſes tika ſinahts, ka Kruschewaze un Deligrade efoht no Turkeem uſwaretas, tad tomehr ſchahdas ſinaſ naw pateefahs, kà tas wehlaſ iſrahbijahs, jo lihds pameera noſlehghjanai wehl abahs weetas bija Serbu rohlàs. Ihpafchi Herwatowitſchom bija leela tureſchanaſh Kruschewazi aiſtahnwoht. Winaam til bija 3500 wiſtru, ko Turkeem preti ſtahnht un ar teem winſch leelu Turku pulku atraidija. — Treſchdeenu tai 20tã Oktoberti, beidsahs terminſch, kur Turzijaſ waijadſeja atbildeht un tai nakti Turzijaſ peenehma Kreewijaſ preeſchlikumu pahreemeeru. Ar pameera peenehmjanu noſtahnjahs no kauſchanaſh. Zetortdeenu (21. Okt.) pulkſten 3 pehz puſdeenas tika kara-pulkeem paſludinahs pameers uſ diwi mehneſcheem. Kad pehz pabeigta pameera no jauna karoſchana ſahktohs, tad kara-buhſchana buhtu ſtipri pahrgrohſijuehs. Serbu kara-ſpehſam pa pameera laiku atleelahs wataſ ſawus rohbus kara-pulkòs iſlihdſinaht un ap Iſchupriju ſtipraſ ſkafteſ eetaiſiht. Schinis deenas leelwalſtu weetneeki (kaſ preeſch tam eezelti) no Konſtantinopeles ees uſ kara-lauku, lai waretu rohbeſchahs ſtarp Turku un Serbu kara-pulkeem noſajiht. Uſ tam ſihmedamees darbi Montenegrà jaw ſahkti. Wehl naw ſinamè, uſ kahdu wiſſi nemeerneeki (Herzegowineeſchi) pameerã tikufchi eewehroti.

No Turzijaſ. Pahre Turzijaſ leetu pehz tam, kad pameers uſ diwi mehneſcheem bija peenehts, kahdu laizinu maſ ko awiſchneeki ſpceda un rakſtija; bet tagad Turzijaſ leeta teel atkal wairal eewehrota ihpaſchi zaur tam, ka walſtis un tautah-ſapulzès ta teel pahrepreeſta, tillab Wahzija kà ari Auſtrija. Wiſus ſchòhs pahrepreedumùs ſchò newaram pahneegt un ari taſ nebuhtu ne no kahda leela ſwara, tilai taſ buhtu peeminamè, ka teel pahrepreeſts, kaſ lai ar Turziju noteel, waj Turku walſtis uſturama jeb ne, un kad ta nekeel uſtureta, kaſ tad lai ar winu noteel, waj ihpaſchahs walſtis eetaiſamaſ jeb waj pa dalaſ kaimianu walſtim peeſchirama. Auſtrijaſ weetneeku ſapulzè, pahre Turzijaſ leetu ſpreeſchoht tika taſ dohmaſ iſſajitas, ka Auſtrija uſ tam ne-iſeiſoht, lai kahduſ ſemeſ gabaluſ no Turzijaſ waretu eemantoht, bet wina paleekoht pee tam, ka lai Turzijaſ walſtis netiktu iſputinata jeb dalita. Schò klahht ari japeemin, ka minete ſpreeedumi wehl naw beigti un tamdeht ari newar ſinaht, kahds buhs taſ gala-ſpreeedumùs un zil ſchahds ſpreeedumùs eeſpehs uſ Ciropahs politikahs leetahm. — Anglija, pahre Turzijaſ leetu ſpreeſchoht, tika tahdahs dohmaſ iſſajitas, ka ta ſwarigaka praſſichana efoht ta, waj Turzija ari ſpehſchoht apſohlitohs pahrgrohſijumùs iſdarieht. Zil Turzija ſinama, tad wina to neſpehſchoht, un tamdeht waijadſetu leelwalſtim ſcho leetu (ka lai Turzija ſohlitohs pahrgrohſijumùs pateeſi iſdaritu) nemt ſawã rohlã. Ja nu Anglija pee tam nepalihdſetu, tad ta buhtu lohti noſchelojama buhſchana. Ari

Anglijai waijadſetu par tam gabdahht, ka nepareiſa Turzijaſ draugu ne-uſtiziba pret Kreewiju tiktu iſnihzinata.

Pahre ſchihdeem.

Geſch „Nig. Ztg.“ atrohnahs garahs rakſts pahre ſchihdu buhſchjanu, kurſch daſchadã ſina deesgan eewehrojamaſ un tamdeht ari to, lai gan ihſaku ſanemtu, ſchò Latweeſchu walodã pahneegſim.

Kaſ ar walſtis-buhſchanaſ iſpraſchjanu jeb no zilwezibaſ ſtahwoſka noſkatakhs uſ ſchejeenas ſchihdu ſadſihwi, ihpaſchi Kurſemè, taſ pamanihè, ka ſchihdi pret walſti kà ari pret ziteem pawalſtneekem ne-ee nem teem lihdsigu ſtahwoſki.

Schejeenas (Kurſemè) pilſſehtaſ pehz mantahs, iſpraſchanaſ un ſkaltla ſchihdu naw maſumè, kaſ pee tirtogaju un amatneeku ſahrtahs peeder, bet ſchee, lai gan ſawã ſtarpã ſawee-noti, ſtahw no ziteem lihds pawalſtneekem atſchirti, daſchreif pat naidibã ar teem. Schi nebuſchjana zehluſehs pa leelakal dalaſ zaur tam, ka ſchihdu uſluhko tilai par ſchihdu, bet ne wiſ par lihdsigu pawalſtneeku un zilweku.

Tee, kaſ preeſch ſchihdu emanzipazijaſ ſtrahda, prohti tee, kaſ grib, lai ſchihdeem buhtu tahdahs pahſchahs teeſibaſ, kahdahs ziteem, — tee norahda uſ tagadejahs attihſtibaſ un zilwezibaſ ſtahwoſka, kaſ pagehr preeſch ſchihdeem lihdsigahs teeſibaſ, un tagadejuſ laikuſ ar ſenakeem laikeem ſalihdsinajoht atrohd, ka ſchihdi arweenu wairal teeſibaſ panahkuſchi. Paſkatiſimees kahduſ pahri ſimtu gaduſ atpaſal.

1530tã gadã tika Augsburgã iſlailta tã noſauſta apſargahanaſ-grahmata jeb rakſts, zaur kuru ſchihdi tika peeweſti pee likumigahs buhſchanaſ. Lihds ar walſtis pilnigako attihſtichanohs ari ſchihdi nahza pee jo leelalahm teeſibahm, tã par peemehru 1671mã gadã leelais kurſiſtè iſlaida likumu noſajijumu preeſch ſchihdeem un 1750tã Friedrichs Leelais iſlaida atkal likumu noſajijumùs, kaſ ſchihdeem gandrihſ taſ pahſchahs teeſibaſ peeſchlihra, kahdahs bija ziteem pawalſtneekem. Wehl jo plaſchakahs teeſibaſ ſchihdi dabuja (Wahzija) 1812tã gadã un 1848tã gadã.

Pee plaſchakahm teeſibahm nahkuſchi ſchihdi (Wahzija) ſahktohs kawekluſ un ſchkehrſchluſ iſnihzinaht, kaſ winuſ ſchlihra no tautahs ſadſihweſ un politikahs weenibaſ. Schihdi atſina, ka wini zaur ſawu tizibu un ſawahm eeraſchahm pawifaſam bija atſchlihrufchees no ſaweem lihds pawalſtneekem, un tamdeht wini wiſu pirms diwi leetas eewehroja: ſawu tizibaſ buhſchjanu no leekeem peelikumeem tihriht un waijadſigahs ſinaſchanaſ eeguht, kahdahs laiku gars pagehreja. To ari ſchihdi raudſija iſdarieht. Wini, kà jaw minejam, ſawu tizibaſ buhſchjanu tihrija no leekeem peelikumeem un daſchahm nederigahm eeraſchahm un ſkatijahs uſ tam, ka lai tahdi rabineri tiktu eezelti, kaſ ta laika ſinaſchanaſ un iſglichtibu bija eeguwiſchi. Zaur ſchahdu pahrlaboſchjanu un pahrgrohſichjanu tizibaſ un iſglichtibaſ leetã ſchihdi Wahzija arweenu wairal tuwojahs tautai un arweenu leelaku dalibu nehma pee tautahs garigahs dſihweſ. Tã tad ſchihdi nahkuſchi Wahzija pee lihdsigahm teeſibahm un ſchahdahs teeſibaſ eeguwiſchi wini ee nem daſchi ſwarigahs weetas tautahs un walſtis ſadſihwe. Ari zitaſ walſtis (Seemetu-Amerikã, Franzija u. t. pr.) ſchihdi nahkuſchi pee lihdsigahm teeſibahm.

Tã nu ihſumã ſchihdu buhſchjanu zitaſ walſtis peeminejuſchi paſkatiſimees uſ muſſu ſchihdeem un to daridami nahkam pee taſ pahrelezinaſchanaſ, ka ari pee mumè waijadſetu uſ tam

strahdaht, ka lai schihdi nahktu pee winau lihds pawalstneekem lihdsigahm teefibahm. Lai tas waretu notikt, tad no walsts pufes buhtu jagahda, ka lai schihdi sawas fadsihwes un mahzibas leeta waijadfigahs pahrgrohsfichanas isdaritu, ka tas jawā laikā no Wahzijas walsts pufes notizis.

Sinams, ja schahdas pahrgrohsfichanas isdaritu, tad ja-eewehro tahs weetas jeb semes buhshana un schihdi paschi. Ka no waldbas pufes zaur likumu nosazijumeem war daudf ko pee pahrgrohsfichanahm isdarikt, to par peemehru peerahda schahds Pruhfijas likumu nosazijums, prohti tur ir tahds likumu nosazijums islaisis, ka neweenam schihdam naw at-lauts preeksch 25ta gada prezetees, ja winsch newar usrah-dikt tahdas eenahfichanas, ar ko winsch war seew' un behrnus us-tureht. Zaur schahdu nosazijumu tur starp schihdeem atrohd daudf wairaf pahrifuschu un mahzitu familiju, nela zitur, kur tahda likumu nosazijuma naw, jo ka lasitaji sin, tad pee mums schihdi un ihpafchi tee, kam nelahdas mantibas naw, lohti jauni prezahs. Kad nu par nelaimi wihrs preeksch 25ta gada nomirft, tad winsch jaw atstahj feewu ar wairaf behrneem, daschreis peezus, feschus, bes kahdas mantas, un at-raitne ar bahrineem paleef par nastu wisai draudsei. War-buht schini leeta (lai til jauni neprezetohs) palihdsehs wifwah-rigais kara-deenafis.

Daschadas eerafchas un buhshanas buhtu waj nu pawi-fam atmetamas jeb pahrgrohsamas. Rahdas no tahm schē peeminesim. Wisu pirms buhtu ja-atmet ta Melamdu- jeb ta nojanfto mahjusflohlotaju-nebuhshana, kuri tumfchu, wezu laiku gara strahdadami kawe katru fohli us preekschu. Preeksch rabineru isgliftofchanas buhtu tapat ka preeksch zitu tizibu mahzitaju isgliftofchanas janoleef ihpafchi mahzibas likumi, ta ka rabineri nahktu pee tahs paschas wifpahrigas gara at-tihstibas, kahda ir ziteem garidsneekem un lai nenodarbotohs tikai ar talmuda tumfcheem raksteem, no kureem wini ihstu gara-avgajimofchanu un prahta zilafchanu newar smeltees. Zaur schahdu rabineru jo pilnigu isgliftofchanu nahktu pahrgrohsiba neween schihdu flohlu buhshana, bet ari wisā schihdu gariga dshiwē.

Tad ari no likumu pufes buhtu gahdajams, ka lai da-schas nederigas no wezeem laikeem atlikufchas eerafchas tiktu atmetas, par peemehru, kad lihks teef paglabahs un leels pulks lauschu (schihdu) to brehfdams pawada un pehz pagla-bafchanas tad dohdahs pee akas jeb pumpja few rohkas ap-flazinahkt, jo no masgafchanas naw ne runas. Zits wezs eeradums, kas schihdus no kristigeem tura attahktu, ir-tas, ka schihdu nabags, lai gan wifadas dahwanas no kristigeem pee-nendams, tomeht gatawu ehdeenu nepeenem. Schahds ah-rigs eeradums daudf kawe schihdu tuwinafchanohs pee kristigeem.

Weza Israela lauliba bija zilweziga lihdsiba no zilwela deribas ar Deewu un nosihmeja swehtu deribu, ko wihrs ar feewu sawwaligi flehdsā, bet tagad lauliba palikufe pee schih-deem par andeli, par tihru naudas darifchanu, ta ka lihds beidsamāi kapeikāi teef tirgohts.

Weidsoht wehl jajaka, ka schihdeem truhft ihstas darba aw-sinas, wini tikai pehz pelnas dsenahs un mas ko us tam rangahs, us kahdu wihs wini to eeguhft un ta buhshana wineem tilliga sinā par samaitafchanu. Wineem waijaga, ja wini grib augstaki pazeltees un pee saweem lihds pawalst-neekem pee gohda nahkt, kertees pee kreetna darba, kas strahd-neeku gohda zel. Schini leeta neweens newar schihdeem pa-

lihdsieht, wineem pascheem waijaga fewim palihdsitees un te buhtu ihpafchi ja-eewehro jauna pa-audse, prohti winas audsefchana un flohlofchana.

Ar schihdu flohlas buhshanu isfkatahs deefgan behdigi, no tam war katrs pahreelinattees. Pateefibu waijaga atfikt un pateefibas atfihfchana ir pirmāis fohlis us labofchanu, un lai ari schahda atfihfchana buhtu deefin zil ruhkta, bet winai ir weselibas fpehks.

Bahrwirfchus apfkatotees rahdahs, ka schihdeem nelahdu ihpafchu kaweklu naw, sawus behrnus augstakās flohlas fuh-tiht, jo wini teef kristigās flohlas usnemti; bet tuwaki ap-luhfjoht pahreelinajahs, ka pehz schihdu eedfihwotaju fskaitla lohti mas schihdu behrnu flohlas apmekle, kur tee sawu prahtu waretu peenahlami zilahkt, un tas pa dakai nahkt no tam, ka schihdi pee daschadeem mahzibas amateem un daschadōs walsts amatōs ne-teef peelaihti un tamdeht wineem masaka dshifcha-nahs pehz augstakās flohlas mahzibas.

Ka wisur, ta ari schē tam wahrdam pateefiba: „Palihdsi pats few, tad ziti tew palihdses,“ un tas wisu pirms schih-deem ja-eewehro, wineem ar wisu fpehku jastrahda pascheem pee sawas attihstibas, ja-atmet fliktas eerafchas, jakerahs pee kreetneem darbeem, jadsenahs pehz attihstibas un isglifstibas u. t. p.

Tahs buhtu tahs fwarigalahs dohmas un tee jo wairaf eewehrojamee padohmi, kas augfcham mineta raksta isfaziti un mehst to saweem lasitajeem pasneedsam, lai jo fihlaki wa-retu pahrfpreeft schihdu buhshanu. Ari schini leeta ta weza pateefiba apstiprinajahs: Denees pehz gara isglifstibas un prahta gaismas un strahda kreetnus darbus, tad tu buhfi saweem lihds pawalstneekem zeenijams un gohdajams.

Sihfi notikumi is Mihgas.

Lai 25ta Oktobri pulksten 4 pehz pusdeenas pasflideja tas pee Mihgas-Dinaburgas dselszeta deenastā buhdams Mel-lenburgas pawalstneeks Friedrichs Neumans tai brihdi, kad winsch wagonus fa-ahleja, un uskrita us ffeedehm, ta ka us preekschu eedami wagoni winau fabrauzā, pee kam winam laba kahja wihs zela tika pahebraukta.

— Lai paschā deenā polizejai pasinoja tas pee Mahlpils peerakstitalis semneeks Jahnis Dhsolinfch, ka winsch sweht-deenas walara eereibis us mahjahm eedams tizis no diweem nepasihstameem tehwineem Dfirnawu eelā eemilks tumfchā pagrabā, kas atrohnahs nodegufchā Stōgingera namā. Pa-grabā tehwiini winam atnehmufchi feschas pulkstenu, naudas maku ar 3 rubl. un nowillufchi winam jahbakus un drehbes. Polizejai idewahs weenu no teem tehwineem un wifas Dh-solinam atnemtahs leetas rohka dabuht.

— Lai 17ta Oktober atgadajahs nelaimigs atgadajums. Kahda deenastmeita gribeja petroleumu lampā eeleet, bes ka buhtu daktu eepreekschu pilnigi nodsehufje. No pudeles tezedamais petroleums aisdegahs un pudeli faspardidams aplehja meitu, kas tuhlt weenās leesmās stahweja. No leelahm fahpehm mohzita deenastmeita nomira pehz diwi deenahm flimneeku namā. Schellahkt atgahdinajahm, ka petroleums ari zitadi war zilwela dshiwē breefmās gahst, par peemehru, kad petroleums peeteef pee jehlas weetas meefā. Schinis deenas Wahzija nomiris kahds wihrs zaur tam, ka tam netihfchu uslijis petroleums us eegreestu pirkstu. Gefahlumā winsch mas ko fahpes eeweh-rojis, bet kad winam wisa rohla un krahstis fahlfufchas pa-likft farlanas un uspampufchas, tad winsch mekleja ahrestes

palihgu, bet bija par wehfu: winam bija leelas fahpes is-
jeefchoht jamirft.

— Kastres muiſchā, pee Mehtras upes (Embach),
Lehrpates tuwumā ſchihš muiſchas ihpaſchneekš, v. Effen k.
preekſch trim gadeem cetaiſijis pirmo ſemneeku mohderneezibu.
Tagad tur jaw 16 ſaimneeki efoht cetaiſijufchi tahdas moh-
derneezibas, ar lahrtigu grahmataš-weſchanu, prohweš ſlauk-
ſchanahm u. t. t. Blatus dſihwojamam namam, kaš ne zaur
ko ne-iſſchkeihs no zitahm ſchejeenas ſemneeku tahdahm mahjahm,
atrohdahš ſihri turetais mohderneeku namš. Sweetš pa lee-
lakai datai teel pahrdohš uš Berlini. Mahju nohma teel ti-
kai no ſweetša aiſmafkata. Lohpu fuga pehz mohderneezibu
eewefchanas ir manami labojufchš. Daſcham ſaimneekam
efoht lihđš 20 gohwju. (Walt. Woch.)

Sina pahre uſſaukteem Rihgā.

Pehtera- un Dohmaš baſnizā: ohtas-buhweſchanas inſche-
neers Arnold Eb. Paſt ar Sonnu Joh. Eliſab. Hartmann. Ut-
ſlehgū taleju ſeliš Georg Friedr. Bleiſert ar Scharloti Wilh. Wildau.
Telegrafa-mechaniškš Lui Jakob Staeger ar Karol. Malwini Hermi-
nanner Bentſpili. Kugu kapteinis Ludwig Theodor Jonas Zughauš
ar Adelini Wilhelmini Eliſabeth Schley.

Gertrudes baſnizā: ſtrahdneekš Gustawš Eduardš Petſchakš
ar Annu Laſſiš. Muhrneekš Mikeliš Magonihtš ar Annu Gibbai.
Uſlehgū talejš Georg Aug. Ernſt Renſch ar Poſtkowja Iwanownu
Kabaridin. Kaleju ſeliš Georg Kluge ar Annu Kardinenko. Eſo-
motiveš wedejš Rud. Auguſt Otto Dannewiž ar Karolini Aug. Ja-
kobini Fik. Pohdneekš Pehterš Iſchallars ar Juliju Wiſchmann.

Jeſuš baſnizā: Muhrneekš Jahnis Steinkens ar Mariju Keepe.
Bekeris Auguſtš Friedrich Dretin ar Trihni Ohſoling. Andeš-ko-
nis Andreas Ballohdš ar Katar. Aug. Eliſ. Freimann. Kalejš

Friedrih Waltmann ar Eihbi Wainowſky. Saldaš biſetneekš In-
drikiš Tulle ar Eliſabeti Dor. Schuttow. Maria Milners ar
Zuhli Kraſtufch.

Jahnu baſnizā: krohna meſcha-ſargš Auſš Arumjaet ar
Mariju Saring. Saldaš atſlawneekš Matihš Spiranda ar Annu
Danziger. Kutfcheriš Kriſch Eihbertš ar Dohri Kraulle. Kutfcherš
Kahrlis Miſlawš ar Eihbi Maurin, dſim. Pumpurš. Unterofizeerš
biſetneekš Kriſchjahn Dſelſſſtalejš ar Annu Trehdš, noſaukta Trohde.
Strahdneekš Chriſtoph Kleinberg ar Eihbu Walleika. Strahdneekš
Jakob Eſch ar Marri Komarn. Buhweimeſtars Indrikiš Kugeneekš
ar Zuhli Swainiš, dſim. Sprohgis.

Atbildes.

W. J. — W. Miſi numari pehz kabetaš ita aiſſubtitii uš Polozku, jo eſ-
ſpedizija newareja awiſi zitar ſuhtih, pirmš Zuhš ſawu jaunū adreſi
nebijat ušewufchi.

J. B. — L. Abuš ſtahtuš ſarehmam. Abuš iſleetaſim. Pirmāis Buhš
japahſtrahda.

Bl. E. — E. Ihpafcham peelikumam ſawi lawelli. No eſubtitieem ſra-
ſieem zil ſpehdami iſleetajam. Par weenu ſtojumū mums ſchahdš pa-
teizibas rakſiſ preefuhitiš: „Pateizibu iſſalam Bl. E.—m par weza
notikuma atjaunoſcham ſem wiraſkta „No Leiſcheem.“ Mehš gar
wehl ne-efam to notikumū pa pahri gadeem aiſmufufchi. Kadit.
„M. w.“ laſitaji.

P. B. — N. Djeſimināš lohti reti ſeetajam. Nebalziņa.

Termini.

- 30. Oktobri. Proklama beigſchanaš generalmajora atraitneš, Annas v.
Reichard, konkurſeš leetā pee hoſgerihtš; L. Kurā ihpa-
ſchuma pahrdohſchana pee landſogteiteeſaš L. ſeſzijaš; lohpū
aiſſtahweſchanāš beedribāš ſapulze pulſten 8.
- 4. Nowemberi. Ab. Gaate ihpaſchuma pahrdohſchana Eliſabetes- un maſaš
Laſaretes-eelā, pee bahriņu teeſaš, pulſten 1.

Eihđš 28. Oktober pee Rihgāš atnahtuſchi 2604 fugi un aiſgabjuſchi 2553 fugi.

Atbildamš redaktehš Ernſt Plates

Sludinaſchanaš.

Keſchaš-pulſſſtemū iſpahrdohſchana.

Sudraba zilinder-pulſſſtemūš par 3 rubl., ſudraba
ante-pulſſſtemūš ar kapſeli wiraš glahji, par 9 rubl.,
ſelta dabmu zilinder-pulſſſtemūš par 14 rubl. 50 kap.
Kaš 6 gabali uš reſi nem, taš dabu dauđſ lehtati.

J. Jakſch un beedr.,

Rihgā, pee rahtuſcha.

Wilnaina drahnaš,

welnu kaſchmiru un riſpu, tā ari ſihda dra-
hnaš pahrdohd par lehtahm zenahm

F. Wittſchke,
pee rahtuſcha.

Lehgeriš un iſſuhtuſchana ſemkophibaš- maſchinu

un wiſaš ſortes rihku, tā ari Paſarda ſuperjoſjatu,

kuri tā jaw 15 gadi par labem atrasti un ſawu
ſabu ihpaſchibu deht jaw pirmā ſemkophju iſrahdi-
ſchana 1865. gada meſatu dabuja.

P. van Dyk,

Rihgā, leelā Smiſchū-eelā N 1 un 10.

Mituš ſamſoluš uš 150, 175, 200—350 kap. gab.,
wilnainuš wiraſkrekluš ar iſſchuſtahm krahtim uš
300 un 325 kap. gab.,
tihrwilnainuš bojaš krekluš uš 250, 275 un 300
kap. gab.,
puſwilnainuš un tihrwilnainuš weſelibāš krekluš uš
100 lihđš 375 kap. gab.,
elektroal-ſaneli preekſch weſelibāš-krekleem uš 45
lihđš 75 kap. ohi.,
tihrwilnainu ſaneli preekſch krekleem wiſaš pehrweš
uš 70, 80 un 90 kap. ohi.,
wilnainuš gultaš-dekūš, pelekūš un ſarkanuš uš 250,
275 lihđš 550 kap. gab.,
wateereinuš dekūš uš 325, 400 un 500 kap. gab.,
peedahwa

P. Gerchendorff,

Kalku- un Schuhnu-eelu ſuhtri N 13.

Strohtetuš rudſu-miltuš

peedahwa par 2 rubl. 40 kap. pūbru A. S. Stein,
Remeru-eelā pee jaunem wahrttem.

Manzenu ſtanziņa ſahw preekſch
pahrdohſchanaš ſmalſ-wilnaš
(Kammwoll) aitaš, no kurahm dabu
wiſmaſataiš 6 mahz. wilnaš, tā ari ſlantigi mee-
ſchi (wekta), kaš iſdohd pahrat par 20 graudu.

Mahja

ar grūti ir par 700 rubl. pahrdohdama ſarkān-
daugawā netahlu no Wehrmana ſahgu-dſirawahm.
Zapeepraſa turpat Smiſchū-eelā N 7a.

Ihſti labš Schleſijaš ratu-dſelſš

ir lehti leelāš un maſaš dalāš pahrdohdamaš Mar-
ſalu-eelā N 23, apaſchā pa kreifo rohtu.

Sludinaſchana.

Salbati, kaš atſaukta atlaſiti, kuri wehl preekſch
deeneſta ſpehziģi ir un eekſch Rihgāš polizejaš un
paſcharna ſamandaš deeneht griđ, teel no Rihgāš
polizeimeſtera uſaižinati no pulſten 9 lihđš 12 no
rihta, eekſch Rihgāš polizejaš-waldiſchanaš meldeceš.
Rihgā, tai 29. Oktober 1876.

Rihgāš wezalaiš polizeimeſterš, paltawneekš:
Reichard.

Jaunuš kalenderiš uš 1877. gadu,

ir dabujamuš par 10 kap. gab. Rihgā, P. Nebi-
nina bohde pret rahtuſhi, Daugawaš mala uš ſuhra
peena iirgam N 138 pee B. P. Iſcheluchina, un
turpat Daugawamala Remereju-eelā N 4, ahdu-bohde
pee J. B. Stepanowa.

Muiſchizna

ar 100 pūhraweetu piawu- un tihruma-ſemeš,
tawu pee Rihgāš (ahrupuſ Meſſander-wahrttem) teel
uš ſagaku laiku uš renti iſdohta. Luvataš ſinaš
Rihgā, Plateš I. drulatawā pee Laubeš k. un Ba-
loſch-krohā pee Neulanda. 1

Tai jaun-cetaiſištā ſpirtu- un meclu-ſabriki un
brantuhſi uš pirma Weijchu dambja ir itoenāš

ſreikſhš brehgš

dabujamuš. A. Wolffſchmidt. 2

Lohš ihſti teizamuš pirmāš ſortes angl. leeloheš

Adler-ſahguš

no ihſti laba tehranda pahrdohd wiſoš leelumōš
par ihſti lehtahm zenahm

G. Schönfeld,
leelā Sinder-eelā N 15. 5

No Zehfu mahzitaja walsts waldibas

tohy zour scho wiscem scheid peederigeem, ahrpuf schihs walsts dsihwodameem us to sipralo un pee 1 rbl. strahpes usdehts: 11. Nowember sch. g. ne- istruchtuschi scheid ainahlt, fawas matkaschanas no- libdsinat.

Zehfu mahz. walsts-wald., tai 25. Oktober 1876.
Pagasta wezafas: **F. Ohfo in.**
Strihw.: **F. Kampe.**

Wisi tee, tam no bijuscha pilsehtas rewisora **R. Saerent** buhtu kaut kahdas taifnas prahtschanas, teel zour scho luhgti, ar peenablamu peerahdichanu peeneschanu peetikttes libds 1. Dezember 1876 pee ta no teefas pufes eezelta mantineeku weetneeka,

pilsehtas rewisora **R. Stegmann.**

Dr. Poorten

spezial-ahrste preetsch fakla- un aufschu- flimibahm,

Rihgā, leelā Kaleju-eelā Nr. 2.

Weifman pagostam

ir

skrihwera waijadfigs.

Kas to weetu gribetu peenemt, tam japeeteizahs ar ralsu (Laimedichu- un Wahzu-walobā) libds 15. Nowember sch. g. pee Weifman paga a waldischanas (adrese: An die Weifmānsteinsche Gemeinde- Verwaltung pr. Wenden). Tam ralsam jastelle libds leezibas-sihmu norasti: a) zit tabiu stoblojees, b) kahda darischanā luhgti schim bijis, c) lā eelsch dsihmes uswedees. — Des tam wehl faws wezums un adrese ja-usbohd.

Pagasta wezafas: **W. Thomson.**

Zaunas meitas, kas grib krodhereschanu, tas grib krodhereschanu, bes malfas emahzitees, war peeteikttes Gelfsch-Rihgas leelā Kaleju-eelā Nr. 19, 1 trepi augsti.

Zehfis.

Zouns zilweks no sewekm, gobbigu wezatu behns, — ar waijadfigahm stoblas mahzibahm teel mellehts par bohdes mahzelli. Japeeter. ahs pee kaufmana **Bohris' Pehtersohn.** 2

Seewa preetsch pudetu skalofchanas un feefchanas war weetu dabuht pee

D. Schmidt,

Smiltschu- un Sirgu-celu suhri, pagraba.

1. Nowember sch. g. tiks atklasta.

Niunuschu juhrstohla

pee Baltahs basnizas netahit no Rihgas.

Peer estahfchanahs juhrstohlā ja-usrahda: 1

- 1) Krustama-sihme;
- 2) atklastichanas-sihme no peederiga pagasta jeb pilsehtas waldibas;
- 3) balu pohstichanas leeziba.

Peenems ne jaunatus par 16 gadeem. Tuwafas sinas pasneef un peeteiktichanahs preti nem turpat juhrstohlā **J. Breitsch,** stohlotajs.

Tahs, Zehfu kreisē, Westeenes walsti buhdamas **Upeneel mahjas,** latra 20 dahlderu un 48 grafchi leela (abas weenā rohbeschā) ar labeem tihru-meem, iiti labahm upes-plawahm, ganibahm un mescha-semi un pa leelalai datai jaunahm dsihwojamahtm- un fainneeziabas-ehlahm, — teel zitur aiseeichanas deht, no Jurgeem 1877. g. weenam jeb ari diweem pirzejeem pahrdohstas. Tuwafas sinas dabujamas pee tagadeja Upeneel mahju gruntineeka **Andres Pehtersona.** 3

Wehstule.

Pawafaras-beedribas

lohzeht, tuzi par zilweziabas peenahlumu tura atraitnu un bahrinu afaras schahweht un winu ruhktu truhzibas likenti faldinahit, teel laipni luhgti, pebz eespehjas mihlestibas dahwanas peenest, kuras tiks teem bes apgahdne-teem buhdameem waijadfigds brihschds lā ari pee seemas-swehtu eglites isdalitas. Pee schi libdszeetibas darba dalibu nemi ar zeenischanu uf- luhgti atraitnu un bahrinu wahrdā

E. Bange.

Labi rudsi

ir leelās un masās datās dabujami Behrsones pilsmuichā.

Swehtdeen, 7. Nowember buhs **Kohltuesi**

weefsig wakars

ar dseedafschanu un danzofschanu. Gesehtums p. 6 wakarā. Genemichana krisiteem Turzija par labu.

Labi usfuretas tafel-flaweeres ir pahrdohdamas Ritter-eelā Nr. 20, fehta, apalschā.

Zeribas beedriba.

Swehtdeen tai 31. Oktober sch. g. pallsi. 6 wakarā

jautaschanas wafars.

Beedri tohy luhgti scho pirmo esahlumu ar fawu balibas nemichanu weizinaht.

Preetschnecks.

Tai nakti no 20. uf 21. Oktober sch. g. ir Ehrglu Dhsol pagasta fainneekam **Mahrtinam Reinalt no- sagtas Satu-krohga** uf Ehrglu zela diwas **kehwee un t'chetri suji,** 19 pohbus smagi. Weena kehwe ir behra, 9 gadi weza, baltas sribpas pahr muguru un rehta pee laba pleza, wehribā 70 rubl.; ohtra kehwe melna, 6 gadi weza, balta sihme peere un uf purna pagaras krehpes uf kreiso pusi, wehribā 55 rubl. Kas schahs sagtahn kehwee un fufus usrah- dihs, tas dabuhs 25 rbl. pateizibas algn.

Sina krodhsineekeem un dsihrineekeem.

Wihzeema brandwihna-, schelkinu- un likeeru-fabrikas dsehreeni teel par **fabrikas zenecm pahrdohiti:**

Walfā: Wihzeema stohp-bohdē, Tschobru krogā.

Walmeera: Stohpbohdē P. Ballo (Grassman I. mahja).

Muhjenē: Zepta krogā.

Krodhsineekeem, kas weenu wesumu (250—300 stohp.) dsehreenu ar weenu reisi pastele, teel tee paschi bes **atlihdsinaschanas** peesteleti. Zenu-rahdt- taji teel bes malfas pa welti peesuhititi. 2

Adrese: **Wiezemhof pr. Wolmar.**

Karl Schmidt,

brankuscha uu destilaturas rentineeks.

Ar augstas Keisara waldischanas un Rihgas rahtes sihmi apstemelehti

riktigi misina besmeri

no itweena leeluma, tā aridsan tee masee eelsch lohtheem eeswehrti

fainneeziabas besmeri

un wehl dauds daschadi leeli un masi swari ar kehdehm, ahkeem un pederehm, gel- digi muischu- un mahju-waldischanahm preetsch seena-, falmu- un labibas-swehri- chana, ir pilnā krahjumā atrohnamu un wehrā leelams, ka itweenam besmeram, neween ta pirzeja wahrdō par welti wirsū usfists, bet aridsan weena pee **Ernst Plates** lunga driketa, preetsch 1877. gada geldiga **Widsemes laika-grahmata** teel klast dahwinata tai

weenteesigā, wisu-wezafā un gruntigā

J.

Redlich

Englischu

maga sihnē.

Dari pareisi un nebihtees ne no weena.

(Statees № 40. Veigums.)

No Leene fawam fwainim Tohmam bija fohlijuse, to wina ari ispildija; wina panehma naudu un gahja ar wina drehbes pirkt. Wini nogahja kahda drehbju magasihne un tur Tohms few peeklahjigu apgehru ismelleja, ko Leene nopirka. To nu apwiljis Tohms pawisam bija zitads zilweks. Bezahs drehbes tika kohpa faliktas weena pazina un us Leenes mahju aifsuhktitas.

„Wai dsi, fwaini!“ Leene Tohmu ustrunaja, „fhodeen ir fwehtdeena, waj ne-eesim Deewa wahrdus paklausitees?“

Tohms bija ar meeru, bet Leene wina neweda wis basniza, bet us kappsehtu. Tur nonahkse wina apstahjabs pee kahda kapa, fazidama:

„Schini kapu dus tawa feewa, mana mihta mahja. Pee fchi kapa peeluhds mihtu Deewu, lai Winsch tew dohd spehtu, wihra un tehwa peenahkumu ispildiht. Liktens tewi lausijis, bet waj liktens spehji ihstu wihtu no peenahkumu zeta nogreest?“

Schee wahrdi fatreeza Tohma firdi. Winsch bija wisus liktena gruhstumus ar wihta duhschu panesis, bet tagad winsch fahla raudaht ka mas behns. Winsch noslibka us fawas mihtas ne-aismirstamas feewas kapu un tur no firds dsikumeem Deewu peeluhdsja. Kad Tohms peezehlahs, tad Leene ac no-peatnu balsi fazija: „amen!“

Wini pahrgahja mahjas. Tohms, no fchih deenas peedshwojumeem gara un firdi fatreektis, bija peekusis un gahja drihs pee dufas; bet Leenei wehl nebija meera, wina wehl galwu lausija, us kahdu wihtu waretu Juri no zeetuma atfwabinahr. Ka Dschons Murras bija tas wainigais, kas ehwetu skaidas galadneka darba itaba bija aisedsinajis, pah tam wina nefchahbijahs, bet ka lai dabu peerahdichanu. Te winai newiloht eeschahwahs prahta, ka Kalls ar Dschonu fenal kohpa bija draudiba un ka zaur Jura isteifchannu peenahja Kalls un Dschona sahdsibu, tamdeht ari Dschons ar Kallsu buhs kohpa raudshijufchi pee Jura atreebtees. Tahdas dohmas dewa Leenei jaunu zeribu; no Kallsa winai waijadseja dabuht leezibu rohka, ar ko wareja Juri no zeetuma atfwabinahr. Scho walaru bija par wehlu ar Kallsu runaht, wina to atlika us rihtu.

Tohms no rihta agri peezehlahs un aigahja few weetu mehleht. Ari Kalls bija peezehlees un fataisijahs us fshohlu eet.

„Basteidsees Kalf,“ Leene fazija, „ka ar fawahm fshohlas leetahm teezi gatams. Man ar tewi wehl kas javaruna, pirms tu us fshohlu aiseij.“

Kalls fawas fshohlas leetas ahtri falizis gaidija, ko wina audschu mahte Leene fazihis. Winsch dohmaja, ka pah wina tehmu Tohmu runafchoht.

„Pahr Juri tiks fpreedums fpreests,“ Leene fazija ar firdi aigrahbdamu balsi, „fpreeschannas deena jaw nofazita.“

Kalls us tam neta ne-atbildeja.

„Noschelojamee wezake,“ Leene tahlakti runaja, „fpreeduma deena buhs preeksch wineem breefmu deena.“

„Bet to wehl newar sinahr, waj Juris tiks par wainigu aifsihis,“ Kalls lehtnam peebilda.

„Par to naw jafchahbahs,“ Leene atteiza un tad pehz kahda brijtina Kallsam ihfi usprafija: „Waj tu, Kalf, dohma, ka Juris teescham ugumi pee skaidahm peelaidis?“

Kalls ne wahda nefazija, bet stahweja azis noduhris.

„Kalf,“ Leene atkal fahla, „Kalf, ja tu ko fini, kas Juri waretu atfwabinahr, tad fakti to drihs, jo zitadi mums jafchirahs, — jo klausees: ja Juris teel noteefahs (un winsch teel newainigs noteefahs), tad man buhs par Jantro familiju jagahda un tad par tewi wairs newareschu gahdaht. Mums buhs jafchirahs.“

Schee wahrdi Kallsu fatreeza. Winsch puf raudadams fazija: „Maht,“ ta winsch mehdsja Leeni nosaukt, „maht, ja es tew wisu istahstihu, tad tu mani teescham padshihu.“

„Kuna drohshchi, Kalf,“ Leene issauza, zeredama, kahdu leezibu no Kallsa idabuht. „Ja taisnibu runasi un wisu issajisi, tad teescham tewi nepadshichu.“

Kalls ne wahda nefazijis is feschas iswilla wehstuli un to Leenei nodewa. Leene wehstuli panehma un lasija:

„Tu man wakar draudeji, ka polizejai isteifchoht, ka es ugumi pee skaidahm peelaidis. Sargees no tam un pahrdohma labi, ka ne-iseet fchlihi! Wisus tawus nedarbuh, ko tu nodarijis, es pateifschu tawai audschu mahtei Leenei, un zil es wina pasihstu, tad wina tewi aisdshis. Tad tu wari eet deedeleht un badu mirt. Tapelz wehl reis tew peekohdinaju: apdohma labi, ko tu dari.“

Dschons Murras.

„Scho wehstuli newar ar feltu usswert!“ Leene issauza, wehstuli islahijuse. „Te nu skaidra peerahdichana, ka Dschons un ne wis Juris ugumi pee skaidahm peelaidis. Baldees Deewam! Es to sinaju, ka Deews taisnohs ne-atstahj.“

„Maht,“ fazija Kalls ar luhgdamu balsi, „tu tatschu mani ne-atstumsi?“

„Ne, mans dehs!“ Leene preezigi issauza; „bet pret fawu tehmu Tohmu isturees, ka dehlam peenahlahs. Tawus tehws ir freetns wihts un dauds zeetis, tu to, sehns buhdams, wehl ne-iprohti.“

Batlaban Kalls ko gribeja atbildeht, te durwis atdarjahs un Tohms cenahja eefschu. Kalls winam steidsahs preti un peeklahjigi rohku nobutshoja. Tas Tohmam firdi aigrahba, ta ka winsch Kallsu apkampa un tam mutes dewa. Tad us Leeni pagreesees fazija: „Schwehgerene, man fhodeen laimejees; es dabuju brangu weetu par grahmatu wedeju pee kahda kausmana. Es tik dauds pelnischu, ka warefchu par Kallsu gahdaht un tew fawus parahdus atlihdsinahr.“

„Par to fhodeen nerunasim,“ Leene atteiza, „bet tagad palihdsi mums weenu newainigu zilweku isglahbt.“

„Ko lai es daru?“ Tohms prafija.

„Eij tu ar Kallsu pee polizejas kunga,“ Leene atbildeja, „gan Kalls tew wisu istahstihis.“

Tohms ari nekawejahs, bet ar Kallsu us polizeju aigahja. Turp eedami Kalls fawam tehnam istahstija, ka Dschons ugumi pee skaidahm peelaidis, bet to ta eegrohsijis, ka waina tikuse us Juri usgreesta. Winsch, prohti Kalls, pa datai bijis lihdsinatajis, bet to winsch ne dohmaht ne-eedohmajis, ka Dschons tahdu noseegumu nodarishchoht. Winsch ari ahtrakti buhtu polizejai wisu atlahjis, ja nebuhtu baidijees no Dschona draudeschannas.

Tohms fawu dehlu Kallsu apmeerinaja, fazidams, ka noseegumus newaijagoht apfleht, bet taisnibu arweenu pee gaismas peewest, lai newainigeem zilwekeem nebuhtu noseedsneeku weeta jazeesch fohds. Ta runadami tehws ar dehlu fawneedsa polizejas namu.

VII.

Atmakfaſchanas ſtunda ir klaht.

Pee polizejas kunga nonahluſchi Tohms tam iſtahiſtija Dſchona noſeegumu, kura deht Jurim newainigam waijadſeja zeetumâ fehdeht. Kad polizejas kungs to bija dabujis ſinaht, tad winſch jo plaſchi Kalfu pahrlauſija un ſawu pahrlauſiſchanu beidſa ar ſchahdeem wahrdeem:

„Noſlehpumu apſleht pelna ſtrahpi; bet ſchahda apſlehpſchana diwlahrtigi ſtrahpejama, jo zaur tam wehl newainigam zilwekam jazeeſch, kâ tas ſchini reiſa ar Juri ir. Kad es ſcho-reiſ tew ſohdu atlaiſchu, tad tas noteekahs tamdeht, ka tu wehl eſi jauns un zeeti eſi apnehmees, wairs tã nedariht. — Bet tagad eeſim wiſi pee Murrai kunga, jo ſchi leeta naw kawejama.“

Tã ari notika. Wiſi dewahs zetã pee Murrai kunga. Tas ne maſumu brihnejahs, kad winſch polizejas kungu pee ſewis eenahkam redſeja. Polizejas kungs ari nelawejahs iſſajiht, kamdeht winſch atnahjis.

„Kã ſchis ſehns iſſaka,“ polizejas kungs teiza uſ Kalfu rahdidams, „tad juhſu paſcha dehts Dſchons to uguni pee ſkaidahm peelizis.“

Murrai kungs to dſirdeedams ſarahwahs, bet driht attal meerigs palika, ſazidams: „Ko eeſpehji ſehna leeziba, zeenigs polizejas kungs, kad pret Juri tahdas ſklaidras peerahdiſchanas? Turklaht man wakar ar ſchi ſehna mahti, to tã noſaukto rudo Leeni, bija ſtrihdiſch, un tamdeht waretu weegli uſ tahm dohmahm nahkt, ka mineta ſehna apwainoſchana pret manu dehlu tikai notikuſe iſ atreeſchchanahs.“

„Juhſ zitadas dohmas tureſeet, kad ſcho wehſtuli buhſeet laſijufchi“ un ſchohs wahrduſ ſazidams polizejas kungs Murrai kungam to mums jaw paſiſtamo wehſtuli eedewe, ko Dſchons bija Kalfam rakſtijis.

Murrai kungs laſija to wehſtuli weenu reiſ un wehl reiſi un gribeja patlaban ko atbildeht, kad winſch nejauſchi uſ Tohmu paſkatiyahs.

„Kas tas tur ir par tahdu zilweku?“ Murrai kungs iſſauza ar ſatrauzetu baſi, ar ſihwahm azim uſ Tohmu ſkaidamees, kas ari winu apſkatiyahs.

„Tas ir ſchi ſehna tehws,“ polizejas kungs atteiza.

„Wemat to zilweku ahra,“ tagad Murrai kungs eeſauzahs; bet tai paſchã brihdi Tohms bija peeſteidſees klaht un Murrai kungu pee kruhtim ſakehriſ.

„Ko tas lai noſihme?“ polizejas kungs praſija brihnodamees.

„Tas noſihme,“ Tohms atbildeja ar trihjoſchu baſi, „ka es krahpneeku eſmu rohlã dabujis, kas mani preekſch wairaf gadeem apkrahpis, wiſu manu ſuhri ſapelnito krahjumunofagdamis.“

„No Deewa puſes,“ Murrai's tiklo ſpehja iſrunaht, „zeeſchat jel klufu, — mehs ſawas dariſchanas waram meerã iſlihdſinaht.“

„Ne wahrda no tam,“ Tohms eeſauzahs, „ſchis zilweks ir mani pohſtã gahſis un manu muhſchu ſamaitajis. Pahr tahdu zilweku es newaru apſchehlotees. Polizejas-kungs, es luhgtu, ka juhs ſcho zilweku, tã noſaukto Murrai kungu, ſanemtut zeeti.“

„Apſchehlotees, Tohm, apſchehlotees,“ Murrai's luhſahs, „es grihu wiſu trihſkahrtigi atlihdſinaht!“

„Es tagad ſchini leeta iſluhgtohs iſſklaidroſchanu,“ polizejas-kungs ſingri uſpraſija.

„Preekſch wairaf gadeem man bija Rujorkã leela bohde,“ ſahka Tohms ſtahiſiht, „un es ſawu andeli gribeju wehl wairaf iſplatihht, bet man nebija tik daudſ tahs naudas, es mel-

leju ſew beedri, kam waijadſiga nauda buhtu, un beedri ari atradu. Mans jauns beedris bija ſchis Murrai's, kas teizahs, ka winam daudſ naudas efoht, bet winam neta nebija, jo ko no naudas bija runajis, tee tik bija tihri meli un neeki ween. Behz ne-ilga laika mans beedris bija paſudis un lihds panehmis wiſu manu naudu. Gan polizeja wiſur mekleja, bet ſaglim newareja pehdas peedſiht. Tagad ari iſprohtu, kamdeht polizeja nelahdas pehdas newareja ſadſiht, jo ſaglis bija taiſni no Amerikas ſchẽ uſ Bahjiu aiſbehdſis un tẽ zitu wahrdu pee-nehmis (jo Murrai naw wina iſhtais wahrds) dſihwo kã bra-manis. Bet Deews ir taiſns un Deewa ſohds tagad blehdi peenahjis.“

Kamehr Tohms ſtahiſtija, Murrai's kã puſdſihws fehdeja uſ krehſla, gihmi ar rohkahm aiſklahjis.

„Tohma kungs,“ ſazija polizejaskungs, kad Tohms ſawu ſtahiſtiumu bija beidſis, „wehl neweens neta no ſchis krahpſchanas neſin. Ja nu juhs uſ tam waſtahwat, lai Murrai's teek apſtrahpehts, tad winu ſanemſchu zeeti. Bet ja juhs grihat par winu apſchehlotees un ar meeru buht, ka juhſu nauda jums teek iſmakſata, tad neſajihchu neta.“

„Es grihu to naudu winam diwi-un trihſkahrtigi atmakſaht,“ iſſauza Murrai's.

Tohms lahdu brihdi zeeta klufu, tad rahmi ſazija: „winſch ir manu laimi iſpohſtijis, winſch pee tam ir ween wainigs, ka manai noſchehlouamai ſewwai tik jaunai waijadſeja kapã grimt, — es newaru par winu apſchehlotees.“

Tai paſchã brihdi, kur Tohms ſchohs wahrduſ iſrunaja, winam lahds rohku uſ pleza uſlika. Winſch ſaraudamees atſkatiyahs atpakal un ceeraudſija rudo Leeni.

„Es eſmu wiſu dſirdejuſi,“ wina teiza, „un iſhtã brihdi atnahzu, lai tewi no zeetſirdibas waretu attureht. Mehs eſam kriſtigi zilweki un wiſi grehzneeki, tamdeht mums peenahlahs ſaweem eenaroneekeem peedoht. Tas bagatais Murrai kungs naw laimigs, uſ tam tu wari palaiſtees. Tapehzi eſi ar meeru ar to, kas tew pehzi taiſnibas nahlahs.“

„Waj man winu buhs beſ ſtrahpes atlaiſi?“ Tohms eeſauzahs.

„Ja,“ Leene atteiza.

„Es to newaru! Mana ſirds par daudſ ihgnuma pilna,“ Tohms ſazija.

„Ja tu, ſwaini, nerahdi kriſtigu ſirdi, tad mehs eſam muhſchigi ſchkiſti,“ un to ſazijuſe Leene gribeja pa durwim iſeet ahra. Tẽ Tohms ahtri Leeni ſakehra pee rohkas un tad iſſauza: „La Deews tewi ſwehti, tew taiſniba. Polizejaskungs, es Murrai'u negrihu teefas preekſchã ſaukt.“

Tikai Murrai's ſchohs wahrduſ bija dſirdejis, kad winſch no krehſla uſlehzahs, pee ſemes nometahs un Tohma kahjas apkampa.

„Lai paleek,“ Tohms teiza, „man juhſu pateizibas newaijaga. Iſmakſajat man manu naudu un ar to tad ir beigts.“

„Ne!“ Leene iſſauza, ſtarpã runadama, „tik lehti bagato Murrai kungu nelaidiſim wiſ wata. Winſch diwi- un trihſkahrtigi ſohlija atmakſaht, nu lai tad ari ſawu wahrdu iſpilda.“

„Bet es negrihu leeku naudu! Lai dohd manu teefu,“ Tohms waloda eejaufdamees ſazija.

„Meruma man preti, Tohm; bet ſanem to apſohlito nau-das ſumu. Ko tu pahrahi dabuhn, to atſchẽinko nabagai ſau-tro familijai.“

Murrai's gahja pee naudas ſkapja un apſohlito naudu iſmakſaja. Behz kahdahm minutehm eenahza Dſchons. Winſch nobah-

leja, kad winſch Kalfu un polizejas kungu eeraudſija; bet winſch drihs fawaldijahs un it meerigi klaufſijahs, kad polizejaſkungs winam iſteiza, kamdeht winſch atſaukts.

„Ro tu uſ tam wari atbildeht?“ polizejaſkungs Dſchonam uſpraſija.

„Ka tihri meli, ko Kalfs iſdohmajis,“ Dſchons atteiza drohſchi.

Polizejaſkungs rahdija Dſchonam to wehſtuli, ko tas Kalfam bija rakſtijis, un tad praſija: „Ro tu uſ tam ſaki?“

„Ro es uſ tam lai ſaku, ka es ſcho wehſtuli ne-efmu rakſtijis.“

„Jaunekli,“ polizejaſkungs iſſauza duſmigi, „nemelo, zitadi tew war ſlikti klahtees.“

„Muna taiſnibu, mihlo Dſchon,“ Murrai kungs iſſauza bai- ligi, „zitadi tu zaur tam tilai to nelaimi padariſi leelaku.“

„Es liſſchu tawas rakſtamahs grahmataſ atneſt,“ polizejaſkungs teiza, „gan tad redſem, waj wehſtule no tawas roh- kaſ buhſ rakſtita.“

ſchee wahedi fatreeza Dſchon. Redſedams, ka ar meleem zauri netikſchoht, winſch par wainigu atſinahs.

„Juhs, Murrai kungs, ar ſawu mantu apgalwoſeet, ka juhſu dehls ne-aiſbehgs; kaſ tahtak darams, gan to dabuſim.“ ſchohs wahrdus fajijis polizejaſkungs aiſgahja un lihds ar winu Tohms, Kalfs un Leene.

Kahdu ſtundu pehz ſchi notikuma tika nabaga Juris no zee- tuma iſlaiſts un Leene, Kalfs un Tohms winu pawadija uſ mahjahm.

War gan dohmaht, kahds preeks bija tehwan un mahtei, kad winu dehls Juris atſwabinahts iſtaba eenahja. Bet lai- migee wezakee ſawâ preeka nepeemirſa rudo Leeni, uſ tahs fajidami: „Tur ſtahw muhſu engelis, beſ winas mehſ buhtu pohſta nogrimuſchi.“

„Naw teeſa,“ Leene iſſauza, „es tilai biju tas rihts, ar ko Deews netaiſnibu atklahja un taiſnohs paſargaja.“

Muhſu ſtahſts beidsjahs. Mums tilai atleekahs ihſumâ pa- ſtahſiht, kaſ ar Dſchonun un Murrai notika un kâ muhſu draugeem turpmaſ klahjahs.

Teeſas noſpreeda Dſchonam weenu gadu zeeumâ ſehdeht. Tik ilgi Murrai kungs tur palika. Kad Dſchons no zeeumâ tika atlaiſts, tad Murrai kungs ar ſawu ſeew' un dehlu uſ Ameriku aiſgahja atpakal un no ta laika nelo naw no wineem dſirdejuſchi; waj wini uſ taiſna zela atgreesuſchees jeb waj arweenu dſitaki grehku dublôs nogrimuſchi un tã tad bohja gahjuſchi, to neweens neſin pateikt. Bet tagad greeſimees pee muhſu draugeem atpakal.

Muhſu draugi tagad baudija to laimi, kaſ taiſneem zil- wekeem peenahlahs baudiht.

Tohms ar Jautro tehwu lohpa eetaiſija maſu ſchujamo ma- ſchianu fabriki un redſi, ar fabriki brangi weizahs, drihs to wai- jadſeja dauds leelaku eetaiſiht.

Kalfs ar Juri tagad palika kreetni draugi un Kalfs no ſchi laika iſchakli mahzijahs. Wehlaſ winſch gahja gimnaſija un ruda Leene uſ tam paſtahweja, ka lai Kalfs ſtudeere un winſch ari zaur uniwerſiteti jeb augſtkohlu zauri gahja un tapa par lohſti mahjitu wihru, kura wahrdſ tagad ſtarp mahziteem wih- reem deefgan paſihſtams un ſlawens.

Un ar rudo Leeni, kaſ ar winu notika?

Nu, wina ſawu mahjianu ir pahrdewuſe un wairs ar dahſra augteem un ſaknehm ne-andelejahs un kapehz? It weenkahrſchi: wina ir tagad Tohma gaſpaſcha, jo Tohms, tiklihds fabriki bija

eetaiſijis, winu bija apprezejis kâ iſ pateizibas pret ſawu mih- toto nelaiſka ſeewu.

ſawu ſtahlu beigdami wehl reiſ ſakam, ka muhſcham pa- teeſiba paleek tam wahrdam:

„Dari pareiſi un nebihſtees ne no weena!“

Labſ waj labakſ.

Mahte. Ut meitin, kamdeht tu weenadi uſ puifcheem ſka- tees un no prezeſchanas ween runa? Deefgan gruhti, kad ap- prezejahs. Gan labi ir, kad ari apprezejahs, bet wehl labaki, kad ne.

Meitina. Nu mamir, tad es dariſchu labi, kaſ grib, lai dara wehl labaki. Blſ. Eds.

Kaufmana ſcheloschanahs.

Kahds kungs, ſawu draugu, kaſ bija kaufmanis, apmelle- dams atrohð to ar ſaſlahbuſchu gihmi.

„Kamdeht juhs tahdi ſa-ihguſchi?“ kungs kaufmanim praſa.

„Kâ lai zilweks neſa-ihgſt,“ kaufmanis atteiza, „ſaule ween ſpihd, neweenu leetus-ſchirmi newar pahrdohð, — kad jel lee- tus lihtu.“

Pehz kahda laika, kad jaw wairak deenu leetus lihja, taſ pats kungs no-eet pee kaufmana un atrohð to atkal ſa-ihguſchu.

„Nu kapehz tagad eſat ſa-ihguſchi, tagad jaw leetus lihſt?“

„Ro taſ lihds,“ kaufmanis atteiza, „tagad newaru neweenu ſaules-ſchirmi pahrdohð.“

Seema.

Seema lihdsinajahs wezumam: ſeemâ wiſas dſihwibas eefalſt un wezumâ tapat dſihwibas ſpehki; bet ari ohtradâ ſinâ ſeema lihdsiga wezumam: ſeema iſrahda ſtingrumu un ari daſchs ſim- galwis ſawâ dſihwes galâ ſchahdu prahta ſtingrumu.

Weentuli bã.

Lihſ pawafaras pukitehm
Taws lohſchums ſmaida man;
Kad ſtaigaju gar upitehm,
Tad Lewis ſinohs gan.

Pat neela uhdens burbulihts
Man kruhtis kuſtina,
Un lihſmi maſajs zihrulihts
Man ſirdi ſlandina:

„Tu jaunekli, af weentuli!
Kam dohmigs iſſfatees?
Kam ſehrees tu, af behduliht',
Kam welti raiſejees?“

Skat' lohſchu dabas jaufumu,
Kaſ tewim uſſmaida;
Taſ tew ar ſawu brangumu
Wiſ's-aptahrt ſagaيدا.

Tê kruhmðs putniſch jautri dſeed
Un Deemu gohdina;
Tur dahſã ſkaiſtas rohſes ſeed, —
Tew juhſmas mohdina.

Tur winã kalna galinã
Ar' wari apſtahtees
Un ſtatihð kreetnã tahtumã,
Par dabu preezatees.“

G r a u d i u n s e e d i .

Puhjes gaudas.

(Pehz kahda Wahzu raksta.)

Sawads putns esmu, ka jeb kuzsch is muhsu fugas; bet ari teescham esmu dauds peedfihwojis un dauds iszeetis, un gandrifs man isleekahs, ka wisa pafause pret muhsu dfinumu buhtu kahjas fazehlufehs, lai mums beidsamahs dshiwibas preekus waretu atraut; te jaw atkal kahds besgohdis faules-stars mani no scheinenas aisdien, lai wehl tumfchaka kaktā flehpjohs.

Al pafause, al laiki! Kur til azis met, wifur aisspreedumi un pahrgudriba! Apgaismojchana, brihwesfiba, attihstiba, pehz tam ween fauka muhsu apgaismotōs laikōs. Kur lai teekam, kad tas wehl turpmak tā us preekfchu eet? Drebuli mani pahrem, to eedohmajotees.

Meschus wini nozehr! Sinams, atmeau ohgtu jaw netruhtst! Kad wakareem nofehshohs us kahda juntu gala, dohmadama, ka drihs kreetni tumfchs paliks, te nahl kahds, aisdedsina wehjlukturi un til gaischs paleek, ka no duhmahm tihri firds apfelahs. Wifur grib apgaismoht, ta ir tagadeju laiku mohde un pateesi, ja daschas labas dwehseles nebuhtu, kas par tumfchu gahda, tad buhtu beidsamais pohstis.

Kas man nesen notika, tihri kauns stahstih. Es it meerigi fkreiju pa klaiju laiku, jo bija tumfcha nakts, uskreiju us fahohdito telegrafa stabu un fadausu fawu galwu, ta ka gar semi pakrihtu un man wisi prahti apjuh. Sahku pahr telegrafeem lamatees, te nahl dselszeta waktneeks ar wehjlukturi rohkā, manas azis kaitinaht. Bet es ari atreeboh! Til lihds ka man spehti bija atspirgufchi, es noskreiju us waktneeka mahju, apfehboh us fkrustena un btahwu wifu nakti, ka waktneeks ar fawu feewu nedabuja neweenu azi guleht. Ihpafchi pee zilweku dfinuma newar deesgan atreebtees, jo zilweki mums puhzehm negohdu ween zet. Tā nesen atradu us kahda behnina wezu grahmatu, kur bija rakstihstis, ka puhzes labprahht ehdoht elu, trahnu, sweestu, feeru, kad tikai klahht teekoht, — bet ta ir tihra apmelofchana.

Bet wifur wairak mani kaitina fhagatas, tahs ne azu galā newaru eeredseht. Schagatas, besgohdes un beskaunas buhdamas, nekur mums puhzehm meera nedohd. Utfehshamees kahda tumfcha kohla dohbjumā un kad fhagatas to dabuhn pamaniht, tad winas fazel tahdu trohlfni, ka putni no wifahm pusehm faskreen un muhs beskaunigi isjohlo. Ko lai ar tahdeem beskaunigeem sohbgateem dara? Labaki ar wineem nemas ne-eelaischohs un turu muti. Ari fhagatahm peenahks laiki, kur winas newarehs tahdu trohlfni zelt.

Wezi laiki, labi laiki, tā man arweenu jafaka; bet tee laiki ir pagahjuschi un ne-atnahks wairs atpakal.

Tā ehrotais putnis gaudaja pahr jauneem laikeem, pahrwilla meegamizi pahr azim un fhaka atkal fnaust.

U s t i z i b a .

Tanis laikōs, kur wehl nebija kahrtigu kara-pulku, bet saldati tikai bija algadschi, — tanis laikōs dauds breefmu notika, jo fhahdi algadschu saldati daudskahrt lihdsinajahs laupitajeem. Is fcheem laikeem kahdu notikumumu pastahstifim no Italijas.

Schahdu algadschu saldatu wadonis bija Franzis Sforza, kas few labu semes-gabalu bija eekarojis, bet zil breefmigi to-

reis karoja, to par peemehru peerahda Biatschenas pilsehtas uswarefchana. Franzis Sforza mineto pilsehtu uswarejis, no-dewa to fawam kara-pulkam 40 deenas preekfch islawifchana, isdalija feewas un meitas faweem algadschu saldakeem un pahrdewa 10,000 wihru un sehnu pahr wehrgeem. Ne-ween pilsehtas, bet ari zeemi tā tika ispohstiti, kur kara breefmas plohsijahs. Bet greefimees atpakal pee fawa stahsta.

Pret Franzi Sforzu Neapeles kehniusch Alfons issuhtija kara-spehtu un pahwestis to apkrahwa ar basnizas lahsteem, tā ka no Frantscha gandrifs wisi karapulki un wadoni atstahja un aisdewahs pee kehniina Alfonsa. Scho starpā bija ari Rosano un Behteris Brunoro, diwi teizami Frantschu Sforzas wirsneeki. Franzis, gribedams pee teem atreebtees, aistraktija teem wehstuli, lai wini til ilgi isleekotees kehniinam Alfonsam draugi, kamehr winsch teem sinu laidishohht, to norunato leetu isdariht. Schi wehstule tika tā nodohhta, ka kehniusch to dabuja rohkā un Rosanu un Brunoru par Frantscha Sforzas draugeem un tā tad par faweem eenaidneekem turedams, tohs lika zeetumā eemest.

Bet Bona, kas pee Brunora bija par jahtneeku deenastā, to redseja. Bona bija meita, kas Brunoru til ustizigi mihleja, ka wina par wihreeti bija pahrgehrbufehs un par jahtneeku Brunora deenastā eestahjufehs, wifas kara breefmās wina bija tam tas tuwakais un duhschigalais beedris. Kad nu Brunora bija aihwestis us Walenzju zeetumā, tad Bona apnehmahs fawu wadoni un mihlako Brunoru atfwabinaht. No deenasta isstahdamahs wina jahja no pilsehtas us pilsehtu, no pils us pili, lai waretu tohs kara wadonus usmekleht, pee kureem Brunora bija deenejis, un no teem leezibas fihmes pahr Brunora ustizigu deenastu isdabuht. Weidsoht winai isdewahs no Franzijas kehniina dabuht fhahdu leezibas fihmi, kas wehl kahdus wahrdus ihpafchi kehniinam Alfonsam klahht peeraktija. Pa to starpu bija pagahjuschi 10 gadi, kad Bona pee kehniina Alfonsa nonahja un tam leezibas fihmes rahdidama wifur isteiza. Schahda ustiziba aisgrahba kehniina firdi un winsch lika abus zeetumneekus is zeetuma atlaist us brihwahm kahjahm. Brunora, brihws tapis, apprezeja fawu ustizamo Bonu, bet Bona, feewa buhdama, nenolika jahtneeka mundeerinu, bet fawu wihru tā jahtneeks kautinōs pawadija.

1466tā gadā pret Turkeem kaudamees Brunora fawu dshiwibu pafaudeja un drihs pehz tam ari nomira Bona, schi duhschiga un ustizama feeweete.

Smalka atbilde.

Kahds lungs ar kahdu dahmu dselszeta wagonā weens pats braukdams, gribēja zigari aissmeheht, bet tā jaw smalkā fadshiwē peenahfahs, winsch isluhdsahs no dahmas atlaufchannu, fazidams:

„Zeeniga freilene, jums tatschu nebuhs par nepatilhchannu, kad es zigari aissmeheketu?“

„Remahku teikt, mans lungs,“ dahma atbildeja, „jo lihds fchim wehl neweens lungs, ar mani kohpā buhdams, naw smehejis?“

Atbildebams redaktehs Ernst Plates.